

FELSOMAGYARORSZÁGI

HIRLAP

A nemzeti szabadelvűség
programja

Írta: Lázár Miklós

A Reggel főszerkesztője

A magyar közvélemény kezd tisztán és világosan látni a nemzeti politika útját. Az elmúlt nyolc esztendő északadásaának és földindulásának zavaros vízei lefolytak. A közönség már nem érdekel bennünk. Aki úgy akar az utca zürzavarában előjutni, hogy mindig hátránéz, az a fejét lámpaoszlopba üti, vagy robogó járművek kerekéi alá kerül. Ez annak a politikának a sorsa, amely a mult vagy közelmult emlékeitől, lidércéitől, jelszavaitól megbabonázva, nem felejt, nem tanul, nem kapaszkodik a rohanó idő küllőbe.

A magyar fórumon élő anakronizmusok, jégesappá dermedt szölamok, konok dogmák, gyűlöletben vagy érzékenységben megkövesedett Golemek és avult, meiddőnek bizonyult módszerek sétálnak.

A ma politikusa pedig nem járhat ólomlában. A ma politikusa úgy repüljön, mint a szitakötő, fényesen, könnyűen, kigyózáva és ne úgy, mint a szarvasbogár, sötétben, nehézkesen, neki a falnak.

A nagyközönség már megérezte az idők fordulát, csak azok nem, akik a közélet szimpadán agálnak. Sem jobbról, sem balról nem akarják sokan észrevenni, hogy a világábró utáni magyar história fejése, már egy év előtt lezárult: történelmi missziók beteljesedtek és befejeztek; új cagyak, követelések, hangulatok, remények, problémák, irányok és célkitűzések foglalkoztatók az elmélet és szívek; a magyar golgári társadalom sárgó kiábrándulások, önkínzó családok után komolyabb, emberibb, patológikus elfogultságok salakjától tisztultabb, egészségesebb és szépeküszűbb lett.

A józanodó tömeghangulat ellentmondást nem tűrő erővel parancsolja jobbról, ki a felekezeti céhrendszert ondató, pénessé bástyái közl! A józanodó tömeghangulat diktálja balról: ki a sértődöttség és érzékenység ghetőjának homályából és fülledt légköréből!

E két középkori institúció, a céhrendszert és ghetőt le kell rombolni és ki kell perszálni a magyar lélekéből. Felekezeti gyalázása éppen olyan büös nemzetáruló politika, mint amilyen utalatos a felekezeti patentirozott bajvivőjének handabandázása. Ez a szerep hála Istennek divatját multa jobbról is, balról is. Az egyik abból él, hogy pofoz; a másik abból, hogy pofozzák. Egyéb gondolkotól kell hogy izék a közélet emberének a feje. Komoly, tanult, nyugodt, emberi hisngárt és egyéb gnyarúságtól, reklámhángszattól mentes, fegyelmezett, meggyőződéses, nagylátókú politikuskok valók már a mai magyar közszereplés porondjára.

Ki kell verkedni a népképviselet egyetlen fundamentumát: a szabad és tiszta választást. Ki kell szabadítanunk gazdasági életünket a protekcionizmus béklyóiból. Vissza kell állítani az egyenlőséget a törvény előtt, az önfeloldozást a közjótól, a hazától, a lelkiismeretnek a gondolatnak, a szónak feloldozását százados bilincsek alól.

Ezek az eszmék kiállották az elmúlt nyolc év tüpróbáját. Tiszta buza esiraképességének nem ártott az idő. Elő tehát az ekavasal: mozgassuk meg a talajt, hogy befogadja a polgári önzert szabad levegőjét és az emberiség meleg napsgyárát. A mag kikél és ha megmó a vetés: a nemzeti szabadelvűség megváltó lelke og ringatózni a kalásztenger ölén!

HARC AZ ÖTÖDIK EGYETEMÉRT

Klebsberg kultuszminiszter szerint Miskolcnak nincs reménye az ötödik egyetemre

Nem tartja Miskolc létérdekének a jogakadémia fenntartását — A kereskedelmi felső oktatás központja legyen Miskolc. — Nem fél a szellemi proletariátus növekedésétől a vidéken

Miskolc csak mint egyetemi város fejlődhet Nagy-Miskolccá

Miskolc, január 13
A Felsomagyarországi Hírlap már több alkalommal beszámolt arról a nagymértékű érdeklődésről, amelyet Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter egyik decemberi cikke keltett az országos, de különösen a miskolci közvéleményben. A kultuszminiszter ebben a cikkében egy nagyon realisztikus látású megoldás keretében az ötödik egyetem gondolatát vetette fel és a miskolci sajtó kötelességének tartotta, hogy ezt a gondolatot a maga részéről a legerősebben felkarolja s egyszerűsített rámutasson azokra a körülményekre is, amelyek, — abban az esetben, ha az ötödik egyetemet csakugyan felállítanak, — amellet sorakoztathatók fel, hogy ez a gondolat Miskolcon volna a legerősebben megvalósítható és Miskolcnek eme megoldás keretében feltétlenül nyerne kell.

Kétségtelen ugyanis, hogy Miskolc a mai Csonkamaagyarországon relative erős és intenzív kereskedelmi életével, Magyarországon gazdasági erőnek egyik legdusabb központjában, szinte predestinálva van arra, hogy egy magyar Frankfurtá fejlődjék fel és nagyvárossá való kialakulásának szinte mellőzhetetlen követelményévé váljak az, hogy magasabb kulturális fejlődés által is alátámaszthatassa és kiegészíthesse a nagyvonalú kereskedelmi és ipari fejlődés lendületét. A közvéleményben tehát kialakult az a közudat, — és erről győződünk meg az illetékes tényezők nyilatkozataiból is, — hogy Miskolcnak a magasabb fejlődés szempontjából nem szabad elenjenie az ötödik egyetem gondolatát s ha annak realitása mellett már maga a kultuszminiszter is nyilatkozatot tett, sorompóba és küzdelembe kell állania az ötödik egyetemért, vagy annak legalább is egy-két olyan fakultásáért, amelyeknek Miskolcra való telepítése bizonyos adottságok következtében kézenfekvőleg is Miskolc előnyére fog szolgálni.

Örömmel regisztráltuk a multkoriban a város illetékes tényezőinek ama nyilatkozatait, hogy a közhangulat kívánságát megértették és Miskolc érdekeinek a védelméért minden lehető el fognak követni. Annál nagyobb meglepetést keltelt az a nyilatkozat, amelyet a kultuszminiszter ebben a kérdésben sátorlajuhelyi utjáról visszatérve tudósított előt tett. A kultuszminiszteri nyilatkozat ugyanis letompítja az ötödik egyetem kérdésének az aktualitását, egyben azonban leszögezi azt is, hogy Miskolcnak az ötödik egyetemre semmi reménye nem lehet.

Ugyanezeker azonban kijelenti a kultuszminiszter, hogy Miskolc környékével együtt, ma már Magyarország legnagyobb ipari központja Budapest után s említett tesz arról, hogy Nagy-Miskolccá való kifejlődésével kapcsolatban kulturális követelés is természetszerű növekedésre tarthatnak eszmét. Amidőn azonban ezeket a követelményeket tisztán egy kereskedelmi faliskola létesítése által is kielégíthetőnek találja és kétségbevonja újra a miskolci jogakadémia létjogosultságát is — ugylátszik még

sinesen teljesen informálva Miskolc igazi jelentőségéről, sulyáról, fejlődésképeségéről és jogos kulturális igényei felől.

Lehet, hogy valóban nem aktuális ma még az ötödik egyetem, de abban a gondolatban, amelyet a kultuszminiszter az ötödik egyetem kérdését felvetette annyi életre kívánczó és reális érték és erő van, hogy előbb-utóbb talán még önkéntelenül is aktuálissá fog válni. És ezzel az aktualitással, éppen ezért, Miskolcnak továbbra is számolnia kell. A kultuszminiszter, aki úgy látja Miskolc igazi lényegét még nem értette teljesen és tökéletesen át, Miskolccal a közvetlenebb kapcsolatokat az utóbbi évek alatt, — nem tartotta fenn. Miskolc közönsége az új színház megnyitása óta hiába hívta és várta a kultuszminisztert több alkalommal is, — nem jelent meg sem a zenepalota felavatásánál, sem a Reményi-centennáriumnál. Pedig, ha itt lett volna, ha látta volna azt a hatalmas erő-

Nem aktuális az ötödik egyetem

Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter Sátorlajuhelyből hazatérőben a részére fenntartott vasuti kocsiiban volt szives mekátársunkat fogadni. Munkatársunk megkérdezte a kultuszminisztert, hogy aktuális-e már az ötödik egyetem létesítése és felhívta figyelmét arra, hogy erős mozgalom indult meg az egyetemnek Miskolcon való felállításá érdekében. Annál is inkább reméli ezt Miskolc város és az egész Felvidék, mert itt meg van már a jogakadémia, amely a magját képezhetné a létesítendő egyetemnek.

— Az ötödik egyetem létesítése — válaszolta a kultuszminiszter — egyelőre nem aktuális és valószínűleg húzamosabb ideig nem is lesz. Ami a miskolci jogakadémiát illeti, annak fennállása nem képez emines közeget és már ezzel is megmondtam azt, hogy az egyetemnek Miskolcon való létesítéséről az említett formában szó sem lehet. Szó lehet ellenben arról, hogy kereskedelmi főiskolát létesítsünk.

— Mint minden embernek meg van az egyénisége, úgy egyénisége van minden városnak és minden vidéknek. A városok egyéniségét a gazdasági viszonyai, társadalmának rétegződése adja meg. Amint a modern pedagógiai irányzat az, hogy minden embert egyéniségének megfelelően kell kiképezni, tanítani, ugyanugy minden városban és vidéken olyan iskolákat kell létesíteni, amelyek az illető város és vidék egyéniségének, tehát szükségletének célszerűen megfelelnek.

Miskolc a kereskedelmi szakoktatás központja

Miskolc városa a legjobb uton van, hogy Budapest után Magyarország legnagyobb ipari központja legyen, sőt környékéig együtt már ma is az. Ha tehát Diósgyőr és esetleg más környező községek bevonásával létesülni fog Nagy-Miskolc és így fokozódni fog teherbíró képessége, többet fog tudni áldozni a mainál is kulturális célokra, itt fog kelleni megteremteni a ke-

zesítést, amelyet ez a város még a mai nyomtasztó gazdasági körülmények között is megtesz, hogy a nagyvárossá fejlődés egyetelény léposóján, a magasabbra emelkedés egyetelény nélkülözhetetlen pozícióját se veszítse el, és ha megnyerte volna a kulturális fejlődés és magasabb színvonal iránti mindenütt és mindenben előtörő vágyat, amely a városnak ma már egyik legjellegzetesebb karakterisztikumaként, talán másképp gondolkodna Miskolc kívánságainak jogosságára felől.

A város vezetőinek és a miskolci közvéleménynek nem szabad belenyugodnia abba, hogy ez a felvetett probléma és ez a leszögezett kívánság teljesen letűnjön az érdeklődés homlokeréről. A rosszul informált minisztertől a jól informált miniszterhez kell fellebbezni és meg kell érteni vele, hogy Miskolc csak akkor válhatik Nagy-Miskolccá, ha egyeteme, vagy legalább is egy csonka egyeteme van.

Kereskedelmi felsőoktatás központját és mellette a város és környéke egyéniségének megfelelő ipari oktatási intézményeket is ki kell fejleszteni.

— En azonban nem is feltétlenül tartom szükségosnek Nagy-Miskolc létesülésének bevárását, hanem amint az ország és ezzel együtt a kultúrterea anyagi eszközei megfogják engedni, feltétlenül itt fogom megszervezni a kereskedelmi felső oktatást. Miskolc város igényeit, tegyük hozzá jogos igényeit, már ma sem elégítheti ki a felsőkereskedelmi iskola, annál kevésbé, mert hiszen a város kereskedelmi forgalma oly mérvben fejlődik, hogy több idegen nyelvben jártas és megfelelő kereskedelmi kiképzésben is részesült emberekre meglehetősen nagy számban lesz a közeljövőben szüksége, már pedig az idegen nyelvek tökéletes elsajátítása a felsőkereskedelmi iskolában nem lehetséges.

A vidéken nincs szellemi proletariátus

Milyenek látja Magyarországon a vidék kulturális helyzetét?

— Az utóbi időben Magyarország több vidéki városában megfordultam és sohasem hallottam azt, hogy a kultúrterea pazarolna, költsékezne, mint ahogy azt több oldalról állítják. Sőt a vidéki gépöntök egyenesen megkívánják és elvárják a kultuszkomománytól minél nagyobb számú és jól berendezett, jól vezetett, tehát hivatásának jól megfelelő iskola létesítését. És a nyomtasztó gazdasági helyzet ellenére is a városok kulturális célokra szinte erejüket meghaladó összegeket fordítanak. A vidéken járva, én nem tapasztaltam, hogy bárhol is megvolna az a sokat emlegetett szellemi proletariátus, melyet olyan nagyon szeretnek emlegetni és amely valódságban meg is van Budapestben. En ugy látom, hogy a vidék feláradásá Budapest felé tulajdságosan erős és a megakadályzás egyik módját az oktatás decentralizálásában látom. Nem szabad az embereket, különösen a fiatalembereket hozzácsoktatni Buda-

pesthez, a csak Budapest által nyújtható nagyvárói kényelemhez, mert akkor nem hajlandók többé a vidékre visszatérni, mivel nagyon érzik a megszokott kényelem hiányát. E téren a városoknak igen nagy feladatokat kell még megoldani és minden lehetőséget meg kell tenni polgárait kényelmek biztosítására. Amíg lehet Magyarországon olyan 40.000 lakosú város, amelyben mindössze 15 angol közút és 9 fűrészdobra van, addig nem szabad esodálkozni azon, hogy a nagy városokban és főként a Budapestben tanuló ifjúság nem hajlandó visszatérni a vidékre. Hogy csak egy érdekes példát említsék, a minisztériumban kétszázhusz olyan övönöt tartunk nyilván, akik kinevezéseiket meghapták, de állásukat nem voltak hajlandók elfoglalni vidéken.

A Collegium Hungaricum-ok

A beszélgetés folyamán a Collegium Hungaricumra terelődött a szó és Kibelsberg kultuszminiszter ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Nagy támadások értek a collegiumok létesítése miatt, pedig ezekre feltétlenül szükség van. A párisi egyetemen ez évben háromezer román diák tanult, tehát ugyanannyi, mint két vidéki egyetemünk hallgatóinak létszáma. Elképtelenség már most attól, hogy a Párisban tanuló románok teljesen elsajátítják a francia nyelvet, oly értékes kapcsolatokat szereznek, amelyeket kitűnően tudnak felhasználni hazajük érdekében. A magyar középiskolai gazdasági helyzete nem engedi meg, hogy a mi fiataljaink egy tömegesen keressék fel a külföldi egyetemeket. Viszont erre nagy szükségünk van, a már említett okból. Hiszen a közelmúltban láthattuk, hogy Románia milyenne nagyserűen tudja értékesíteni az ilyen módon szerzett kapcsolatokat. A székelység nagyserűen tudta felhasználni az államra hárul az az elsőrendű feladat, hogy minél több magyar fiatalember kiképzését tegye lehetővé a külföldi egyetemeken.

— Az én meggyőződésem az, hogy a gyakran hangzatosított vád indokolatlan, a kultuskormány nem pazarol, főként azért, mert évtizedek mulasztását kell pótolni. Természetes, hogy a mai gazdasági viszonyok mellett nagyon nehéz a mulasztások pótlása, de ezekre feltétlenül szükség van az ország jövője érdekében.

Nem létezőek Miskolcra a jogakadémia

Visszatérve az ötdik egyetem kérdésre, ismét szóba került a miskolci jogakadémia.

— Én elhiszem — mindúta a kultuszminiszter — hogy Miskolc és környéke kényelmét nagyon szolgálja ez a körülmény, hogy a jogi tanulmányokat végző ifjak nem kénytelenek az egyetemre menni. De ez nem létezőké Miskolcra. Mindenesetre nagy előnye a miskolci jogakadémának, hogy egy néhány kiváló tanára van, de ennek ellenére sem létezésén itt az ötdik egyetem, hanem, amint mondtam Miskolcra a felsőkereskedelmi szakoktatás központját akarom kiépíteni.

Kállay Tibor szükségesnek tartja az önkormányzatokra nehezítő kormánynyomás enyhítését

Miskolc, január 13

A napilapok részletesen írták Kállay Tibornak a Cobden-Szövetség miskolci főközségi meghívására a miskolci Gazdakörben történt előadásáról. Az előadás keretében érdekes visszapillantást vetett a municípális élet keletkezésére, kifejlődésére, változta annak jelenlegi viszonyait és feladatait. Teoretikus fejtegetései során megállapította, hogy ma a központi államhatalom nyomása tulságos erős a municípiumokra. Mivel az előadó által kitézített tárgy különös érdekessé válik éppen most, amikor a közigazgatási reform s vele a törvényhatósági élet jogállásának modernizálása körül napirendre, azonban az illusztrált előadó gondosan került minden állásfoglalást és óvatosságot megmaradt az elméleti állásfoglalás keretei között; szükségesnek tartott, hogy a szövegben levő nagyfontosságú kérdéseknél megismerjük pontosan álláspontját. Kállay Tibor ma — bár nem áll háta mögött látható párt, — mégis vezér, aki nyilvánvalóan egy kormányképes ellenzék gondolatától vezérelve küzd és akit nagyon sokan tekintenek a politikai váltó gazdaság fordulata esetén a jövő miniszterének, sőt

kormányelnökének. Éppen azért tulajdonított nagy fontosságot minden szavának. Kállay Tibor finom ügyességgel tért ki minden interjú elől, azonban az előadás utáni hosszú bankettet követő vidám hangulatban mégis sikerült tudósítónknak Kállay nyilatkozatait birni. Feltehető a kérdést, hogyan gondolja el a jövőben a közigazgatási autonómiaik sorsát?

— Előadásomban — válaszolt Kállay kérdésünkre — vázoltam a mostani álláspontot. Eszerint a municípiumok mai jogállása erősen korlátozott, mert tulságos súlyt nehezít rájuk a központi kormányhatalom nyomása, mely minden téren a maga számára tartja fenn az intézkedések jogát s ezzel valóságilag megbénítja a municípiumok önállóságát, rendeltetésszerű működését. Ennek megállapítása után természetesen és érthető az az álláspontom, hogy a központi kormányhatalomnak ezt a tiltogató nyomását, tuligazgatását a legmesszebbmenően redukálni kell és ezzel szemben a municípiumok jogállásának autonóm jogkörét visszaállítani, fejleszteni. Ebben a törekvésben — tette hozzá sokat jelentő mosollyal — az újságoknak segítenők kell!

Megakasztja Miskolc fejlődését a gömöri sorompó megszüntetésének az új terv szerinti megoldása

Miskolc, január 13

Szombaton délelőtt végre annyi tervezés és ankeozás után Dalmady Ödön miniszteri tanácsos, a vasut és hajózási főfelügyelőség vezetője a Máv. és a város representatívusával helyszíni szemlét tartott a Vai-uti sorompónál. A helyszíni szemle és az ankeozások eredményeképpen egy döntötték, hogy a városfejlesztési tervvel a Vai-uti sorompó és az Ujvilág-utcai ház közötti központi személypályaudvar tervét illesztik be; a sorompót pedig úgy tüntetik el, hogy a Gömöri pályaudvar felől a tiszaira vivő vágányt magasépítésű vágánnyá képezik ki. Így a Vai-uti villamos, autó- és kocsiközlekedés a vasuti sínre alatt fog történni. A magasépítésű vágány kiépítésének költségei előreláthatólag két és félmillió pengőt tesznek ki, amely összetart a Máv. vagy az 1929-30. évi költségvetésébe illeszti be, vagy beruházási kölcsön formájában veszi fel. Miskolc város pedig évenként törleszti majd a reá és annuitást.

A gömöri sorompó így rövidesen, egy-két éven belül eltűnik, a vasuti töltés azonban megmarad. Ezt azt jelenti, hogy a forgalom ugyan zavartalan és akadálytalan lesz, a város kettősútossága azonban megmarad; a város fejlődésének, kiépülésének azonban továbbra is gátja, kínai fala lesz, sőt tiszai pályaudvar közelebbrehozásával köze-

lebb hozzák a város végét, összehúz sorítják a város testét, megakadályozzák a város fejlődését, kiépülését az egyetlen irányban, amerre még lehetőségek. Mert a Vasgyár és Díszgyár felé is alig van már beépíthető terület, úgy, hogy az egyetlen igazi terjeszkedési lehetőség Zsolca felé mutatkozik. Ez a terv most ezt a lehetőséget is elzárja, megszüntetné. Tehát nem megoldás, a város fejlődésének csak félmegoldás. Régi vízszabályozási tervnek nagyon helyesen a Sajó-parton tartották megépíttetését az új központi pályaudvart s ennek a tervnek megvalósítása nem is kerülne lényegesen többbe és nem zárná el a fejlődés útját, nem állítaná meg a város vérkeringését, expanzívitását. És nem sértene annyi jogos magánérdeket is. Ugyanis az utóbbi időkben erősen megindult az építkezés a Vai-uton, mert a régi vízszabályozási terv szerint a város természetes fejlődése erre terelődne és így itt a házak természetesen magasabbra érkelednek át. Ez a terv azonban a Vai-utat és ezt az egész városrészt megnyomorította, visszafeljeszté. Mivel ma már a személy és teherszállás terengelyen alig bonyolódik le, a Vai-ut az idegenforgalom jövedelmét teljesen kikopaszkodná, intenzív, pezsgő kereskedelmi élet el sem képzelhető rajta és minden olyan elgondolás, mely a Vai-ut forgalmának fellendítésével akarta

megfosztani Miskolc városát egyúttal jellegetől s a város forgalmának arányosabb elosztását nagyon helyesen így képezte el — kútba esne. S ez a megoldás, mely véleményem szerint is csak megalkuvás a helyzettől, a Nagy-Miskolcra megalkodott anynyi szép, szines állam, realitása kívánkozó terv és elgondolás szertefoszlását, halálát jelentené. Valahogy érthetetlennek és rejtélyesnek látszik ez az egész új terv. Valahogy önkéntelenül felvetődik a kérdés: mi van, milyen koncepció, milyen elgondolás ezen megoldás mögött? Miért dobák sutba a régi tervet és hozták fel ezt az új elgondolást, mely minden, csak nem végleges megoldás és nem városfejlesztés!

HIRDETÉNY

A város lakossága 1929. évi jégpáskolási beosztásának a közpénzügyi évek megosztása elismertül kérdések, de emellett törvényszerű kötelezettség is.

Ennöfölgő az 1876. évi XIV. t. c. 2. paragrafus, valamint a 119247—1897. B. M. körrendelet alapján közzírre tesszem, hogy természetes jogok és Sajónak a végülön felül le szakaszan, az u. n. „Pöcsközög” felé terjedő részén termelhető. A beszélgetés más helyről nem engedhetem meg. Azok pedig, akik a jogot más község területéről szerzik be, kötelesek előtte igazolni, hogy a szállítás az illetékes hatóság engedélyére alapján a hatóság által kijelölt helyről történik.

Mindazok ellen, akik a természetes jogot nem a fenti rendelkezéssel szerzik be, a kihágási eljárás az 1876. évi XIV. t. c. 7. paragrafus alapján meg fogom indítani s ugyanazon törvény 8. paragrafus alapján jégpáskolásokat el fogom kobozni, illetőleg meg fogom szomizítani.

Miskolc, 1929. január 4.

Dr. Kivóczy József v. b. tanácsnok.

Tk. 4464—928. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY-KIVONAT

Számok és Weingann végrehajtóknak Windt Ábrahámnak (Adalárd) az Kollner Ester meggyőzőhöz birtokos tulajdonú eladó indított végrehajtási ügyben a telokönyvi hatóság végrehajtási árverést 600 P (hatvanezer) és járuléki behajtásra véget a toksai kir. járásbíróház területén levő, Tarcal községben fekvő s a tarcali 1925. sz. botóthon 368. 369. ház, által felvett ház, ulvar és kertje 6000 P.

A tarcali 2516. sz. botóthon felvett közös legelő-juttalék 76 P 32 F. kiállítás árban elrendelte.

Az árverést 1929. évi március hó 18-ik napja d. n. 10 órakor Tarcal község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kiállítás ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el. Az árverési alácsomagok kötelesek bnatpénzül a kiállítás ár 10 % át közpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42 §-ában meghatározott árfolyam számított óvadékképes értékpapírban s a kiállításnál letenni, hogy a bnatpénzben előlege bírói letétele helyezéséről kiállított letéti elismerő-véget a kiállításnál átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§.; 1909: XL. t. c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanról a kiállítás áránál magasabb árgértet tett, ha többet ígéri senki sem akar, köteles nyomban a kiállítás ár százaléka szerint megállapított pánatpént az általa ígért ár után annyi százalékos kiegészíténi (1908: XLV. t. c. §.). Tokaj, 1928. november 12.

Nemes s. k. j. b. elnök.

Jegyzetek

Lapunk mai számában egy riport néhány számadatban beszámol Miskolc város népességének szaporodásáról, azaz — csökkenéséről. Ez a néhány egyszerű, pusztá szám féltrebb, döbbenetesebb minden léderenyomásnál, minden Walpurgisnachtánál. Mert ezekből a számokból az utolsó másfél évtized minden bja, keserűsége, nyomoruságja kiált felénk. És leonygöző erejűek, mert számok; számok, amelyek a realitás, a feltétlen biztonság kalapásoztatásával, súlyával hullnak reánk és gyúrik, temetik magukéba még a hitűket, reményűket, jövővárásunkat is. Mert minden reményűnk boltive csak az elkövetkezendő generációra, a jövő nemzedékre sulyosodhatik; csak ők lülük, egy egészségesebb, számban, egyetértésben, testi és lelki fizikumában erősebb nemzedéktől várhatnánk minden vágyunk, esztánk, tervünk kiharcolását.

Ezek a számok, mint szorongató, fojtogató polipkarok megállítják, lefogják, munkára emelt karunk izmofeszülését, gondolatra feszülő agyunk idegeinek felazását, lefogják lassu, megfáradt ütemű életünk taktusdobbanását, halálrészekből a munkánk, véres veríték hullásunk, szenvedő, nyomoru életünk értékébe, értelmébe vetett hitűket. Mert mi lassan, megfáradva, meggyőnyvedve beletörődünk nék abba, hogy a mi életünk csak martium, hogy mi csak a Golgothát járjuk, csak hordjuk a keresztet. De azaz a biztos hittel, tudattal éltük, türtük ezt az életet, hogy egy boldogabb magyar Hol-

nap megvettői vagyunk, hogy gyermekeink megváltása lesz a martium jutalma. Ez a statisztika, ezek a számok azonban ezt a hitűket, minden türésűnk, munkánk, martiumunk alapját ingatják meg, akarják szétrombolni a matematikát, a statisztika könyörtelen, rideg logikájával.

És egy vészkiáltás esendül ki ezekből a számokból, melyet Madarassy Beck Gyula báró így fogalmazott a Cobden Szövetség ülésén: Quo vadis domine Bethlen? Merre, hová jutunk el így, ő mi urunk, Bethlen! És hová jut el veled az egész ország?! Hová, merre vezet az ország útja, ha gazdasági lezültsőségünk egyre fokozódik, ha rövidlátó gazdasági politika miatt még az istenállás is átokká válik s az acélos magyar buza előtt nem nyitják meg szélsőre a kivetelt útját; hogy frissebb vérkeringést hozhasson az ország életébe, hanem a magyar gazdasági és más eszövetkezeti jellegű agyontömöttott exportintézményekbe igyekvnek újabb életérőt önteni vele, hogy jobban elszívassák az ugis már annyira tengődő, verszényegő lett magyar kereskedelem tápláló nevedit, ha kereskedelmi mérlegünk behozatali karja egyre súlyosabb, egyre alább száll, ha minden nap egy millió pengő vándorol ki idegenbe. S ez a millió pengő mindig a kétségbejött, fullasztó adóterhek újabb növelését jelenti, egy újabb font hus kivágását elő, szenvedő, egyre jobban összezsúgó, egyre jobban soványodó, nyomoru testűnké.

S a jövő generációt jelzi, jelenti, mely

el sem tud jönni, meg sem tud születni a nagy előokra, a szent életésatákra, a jobb magyar élet kihareolására, mert ma nem mernek, nem tudnak az emberek existenciát, családót alapítani, nem mernek gyermekeket, utódokat nemzeni. Mert ninesenek életörös, tápláló nedvvel duzzadó emlők, amelyek táplálják, ninesenek gondoktól mentes, meleg, gügyögő, tisztaszertő szavak, amelyek becézzék, ninesenek erős, izmos karok, amelyek neveljék a jövő megszületendő gyermekeit. A csecsemőket, akik megszületésükkor egy kilóval, ezer grammal kevesebbet nyomnak, mint a békének születettét. S értektek meg, hogy ez a hiányzó kiló a nyomorok, a jövő léderenyomásának mekkora súlyát jelenti. Egy kilógramm hus és vér, egy kilogrammélet, ami hiányzik minden újszülött csecsemő testéből.

Mert az adóvégherhajásból származó párnakból vagy tehenekből Minerva kosok lesznek, amelyek a jelen miniszteret hordozzák s nem a gazdasági életünk lendítőt, frissebb vérkeringése, mely az előzőleg Nagy-Magyarországot táplálta, becézte, építette. Ne késsz felfegyverzett, pompás karosszérlű Minerva-kosok pattanjának ki Bethlen-Jupiter fejéből, hanem eleven, melyen koncepiált, élet erősebb ötletek, amelyek megmentenék az egyre haladó, satnyuló, pusztuló magánzadagságot, amelyek lefeleznék a kereskedelem és ipar nyomorba, esdöbe, pusztulásba rohanó vonatát.

Kedden, 15-én majdnem egy hónapnyi szünetelés után újra összejött a csonkországi parlamentje. S az új évtől, az új

üllésszaktól szeretnének sokat, nagyonsokat várni, remélni, Szeretnének remélni, hogy a pompás, remekművi, még a boldog Nagy-Magyarország testére szabott parlamentben összeülő országgyűlés, most már nemcsak pompázó orchidea lesz, mely a levegőbe ereszti gyökereit, hanem a magyar élet eleven fája lesz, mely mélyre, a magyar föld, a magyar élet mélyére fogja becsátani gyökereit. Hogy nem egyszerű, matematikai, pontosággal működő törvénygyár lesz, mely az örökkévalóság számára állít fel szép, gondosan, aprólékosan elzallt s most sokszor olyan fölsőleges normákat, hanem — szeretnének hinn — meg fogja találni a kontaktust, az érintkező felületet a nép, a nemzet életével, bajnával. És hogy segíteni is igyekszik majd rajta. Komoly, megalapozott s nem ötletszerű és rapszódikus gazdaságpolitikával. Hogy fájvédelmet, de nem jelszavas, hanem igazi fájvédelmet fog teremteni azzal, hogy megóvja, megmenti egészségesebb gazdasági helyzet, az adóterhek csökkentése és jobb kereseti lehetőségek teremtésével az előjövendő nemzedéket, mely minden reményűnk, hitűnk, kincsese jövővárásunk. Szeretnének hinn, hogy az összejött országgyűlés a megértés, a krisztusi szeretet s a demokratikus gondolat joggyőben s igaz, komoly munkával felépítik majd az igazság, a munka és a fejlődés, a haladás várát. S egy jobb, egészségesebb, erősebb, szellemi vagy — ha kell — testi esztákra felkészültebb, izmosabb jövő, nemzedék lehetőségét. Szeretnének hinn!

(—Ft.)

Hermann miniszter élesen elítéli minden felekezeti és osztályellentéteket szító politikát

Hatalmas védőbeszéd a kereskedelem országépítő munkája mellett
Megvédte utépitő politikáját

Budapest, január 14.

Dorogról jelentik: Vasárnap adta át Dorog nagyközség diszpolgári oklevelét Herrmann Miksa kereskedelmi miniszternek, aki a képviselőtestület diszüksége, majd később a banketten történt felszólalásában visszautasította azokat a tényszerűségeket, melyek őt a modern, tökéletes utak építése miatt érték. Kijelentette a miniszter, hogy igazuk van azoknak, akik 'bábul rójják fel azt, hogy modern, tökéletes utakat építenek nagy költséggel akkor, amikor sok száz község van minden járható ut nélkül. De tévednek a támogatók akkor, ha azt hiszik, hogy az a néhány autót akadályozza az országos utépítési program végrehajtásának és minden község uttal való ellátásának, mert ő mindkettőre gondot fordít.

Majd felszólalásában kifejtette a mezőgazdaság és ipar ellentései érdekében vonatkozó nézetét, mely szerint Magyarország agrárállam volna nem lehet ok arra, hogy megfojtsák az ipart és kereskedelmet, hanem módot kell találni arra, hogy ezt a két ellentétes érdekét valahogyan egy platformra lehessen hozni. Tény az és ez minden józan gondolkodó, tárgyilagos embernek be kell látnia, hogy Magyarország nagyot zuhanna, ha megkérdésülne az iparlepte területek, a gyárak és bányák eltüntetését és mezőgazdasági előkora való felhasználását. Azok a mezőgazdasági érdekképviseletek, amelyek állandóan az ipar és kereskedelem hátrányára akarnak előnyöket kiesiklanni: be fogják látni, hogy ezzel saját sárjukat ássák meg. Végül annak a reménynek adott kifejezést a miniszter, hogy

Dorog, mint az ipari vidékek típusa rövidebben jobb, szebb helyzetben lesz, mert a bányászati élet fejlődésének mérlege határozottan az ipar javára emelkedik és így a bányák is kevesebb nehézséggel fognak küzdeni már a közeljövőben.

Nin ellentét a termelési ágak között, csak ha mesterségesen teremtünk ilyeneket. Szembe kell helyezkednünk s nem szabad túrnunk, hogy faj- és valláskülönbségek viszályt teremtsenek, szembe kell szállnunk — és szembe is fogunk szállni azzal az irányzattal, mely becsületet magyar levélművészetét másodrangúvá akar deklarálni. Mindenki, aki becsületen dolgozik és értékeket termel, egyenrangú polgára legyen ennek az országnak. Ez az igazi demokrácia, amely mentes minden kártékony politikai sallangtól, és csak egy jögcímlet ismer: a becsületes munkát.

A parlament januári programja

Budapest, január 13

A képviselőház a karácsonyi szünet után szeddán, 16-án ül össze. A megnyitáson meg Zsitvey Tibor fog elnökölni, akinek igazságügyminiszterrel való kinevezése csak ezért késik, mert ő ismeri legjobban az új házszabályokat és megvárják, míg azt bevezeti és utbaigazítást ad. Utódja az eddigi terveknek megfelelően Almásy László lesz.

A parlament összeülése után kisebb jelentéketlen törvényjavaslatokkal fog foglalkozni és ezzel húzzák ki azt az időt, míg a bizottságok elkészítik a közigazgatási javaslat tárgyalásául. Utána a sajátjavaslat követik. A sajátjavaslat letárgyalása után a Károlyi-vagyon felhasználásról szóló törvényjavaslatot fogja letárgyalni a Ház, mely vagyont közművelődési célokra kívánna felhasználni.

A kultuszminiszter ugyan az iskoláról, ha előbb a nyolc osztályos elemi iskoláról szóló törvényjavaslat kerülne sorra, azonban ennek éles ellenzéké van egy intézmények, érdekképviseletek, így az OMGE és a GyOSz részéről.

Magá a közigazgatási reformjavaslat tárgyalása sem fog simán menni, mert az egységpártban a bizottsági tárgyalások során igen éles ellenzéké felszólalások hangzottak el a javaslat mostani formájá ellen és már eddig is számos módosító indítványt fogadtak el az egység párt. Az egységpárti ellenzék élén Vicsián István és Csikó Károly állnak, akik el vannak határozva arra, hogy — mint közigazgatási szakemberek — egyes retrógrád intézkedések ellen a Házban is harcolni fognak.

A sajátjavaslat kérdése még problémátikusabb, mert Zsitvey nem hajlandó magáéval a tényleg javaslatát és azon lényeges módosításokat óhajt eszközölni. A demokratikus ellenzék, különösen a sajátjavaslat ellen fog harcot indítani, különösen a pénzbüntetéséről szóló szakasz ellen, mert ez alkalmas egy lapváltalat tönkretételére.

Elvitte a főpincér pénzt

Miskolc, január 13

Amióta divatba jött a jazz-muzika, gyakran látunk feketéképi Cham-ivadékokat, akiknek egész jó jövedelmi forrás, nagyon jó megélhetést nyújtó foglalkozás a jazz. Így került Miskolcra Abdull Halim néger jazzdobos is. Hazája valahol Afrikában van, évek óta Magyarországon, magyar asszonyt szerzett magának, előbb a Pannóniában, később a Papagáj-bárban szolgáltatta a zenét a táncoló pároknak s nagyon jól keresett. A legelőkelőbb éttermekben étezték, négy-öttagos ebédek, vacsorák kerültek mindennap az asztalára, arra viszont nem gondolt, hogy ezt valamikor talán ki is kellene fizetni. Egy szép reggelen Abdull Halim és felesége eltűntek Miskolcra. A főpincérek pedig várták, mikor jelentkezik már Abdull a fizetéssel. Eltelt egy nap, kétnap, de a fekete muzikus nem jött. Gyanus volt a főpincéreknek, érdeklődtek a bártulajdonosnál, ahol azt a meglepő választ kapták, hogy Abdull Halim szerződése lejárt és elutazott Miskolcra.

A két főpincér: Salátá Andor és Vasas András nyomban feljelentést tettek a jazzmuzikus ellen.

Halálos rödlizás a Bábonyi-bércen

Kapossy Józsefné tragikus szerencsétlensége. — Benedek Eszter szobalány sulyo sérülést szenvedett.

Alig indult az a téli sportesemény, már is tragikus rödliszerencsétlenségről kell beszámolnunk, melynek áldozata egy szép fiatal asszony, Kapossy Józsefné Máv üzletvezetői altszi felesége, sulyos sebesültje pedig Benedek Eszter szobalány, Bábonyi-bérei lakosok. Miskolc közönségének egyik kedvence kirándulóhelye a Bábonyi-bérc. Kapossy Józsefné, Máv üzletvezetői altszi felesége is egy társasággal ide ment, hogy a vasárnap délután kellemesen, rödlizással töltsék el. Kapossy nem először ült rödlin. Ha csak egy szabad délutánja volt, szívesen üzte ezt a kellemes sportot. Vele együtt volt Benedek Eszter 27 éves szobalány, aki Balogh Zoltán ny. főispánnál lakik. Benedek Eszter vasárnap délután volt először kint a Bábonyi-bércen. Rödlin sohasem ült és amikor Kapossy né invitálta a lányt nem akart felülni a rödlire. Végre hosszas rábeszélés után Kapossyval felült a rödlire.

A rödlizás igen kellemes volt, úgy, hogy most már a lány kérte Kapossy né arra, hogy rödlizzanak még egy kicsit. Rödlizás közben Kapossy né megütötte a lábát, mire kijelentette, hogy ő tovább nem rödlizik. A közelben levő lakására ment, ahol cipőt cserélt és egész könnyű kis posztócipőben jött vissza a társasághoz. Benedek Eszter ismét kérte, hogy menjen vele rödlizni, mert csak 've érzi jól magát. Felülték a rödlire, a rödlit elindult a husz méteres lejtőn. A fenn levők csak azt látták, hogy a lejtő tövében a rödli nem áll meg, hanem száradul tovább egyenesen a mély Pecsérók felé. Lerohantak a hegyről, amikor odaérték, borzalmas látvány tárult szemük

elő: az asszony véresen, összetört fejjel fektült a nyolc méter mély árokban, Benedek Eszter pedig jajveszkelve a karját fogta.

Rögtön a szerencsétlenül járt asszony segítségére siettek a társaság tagjai, de már Kapossy né nem lehetett segíteni, meghalt. Amikor Kapossy József, az asszony férje, odaérkezett, meglátta halott feleségét, a fejéhez kapott és velőtrázó sikoltással ajultan eset össze. Nyomban telefonáltak a mentőkre, akik a sulyosan sérült leányt első segélyben részesítették, majd beszállították az Erzsébet-kórházba. Rövid időn belül megérkezett a rendőri bizottság dr. Kravetz Zoltán rendőrfelügyelő vezetésével és velük együtt dr. Pflüegler Imre tiszti főorvos, aki megvizsgálta a szerencsétlenül járt asszonyt, koponyaalapi törést állapított meg és csak a halált konstatálhatta.

A szerencsétlenség kizárólag a szerencsétlenül járt asszony hibájából történt. Amikor egyszer már megütötte magát, hazament azzal a szándékkal, hogy többet ne men rödlizik, és könnyű posztócipőt vett fel. Ez okozta a szerencsétlenséget, mert a husz méteres lejtőn lefelé jövő rödlit az elől ülő Benedek Eszter hába fékezte, ugyanakkor a hátul ülő Kapossy né posztócipővel nem tudott kellőképpen fékezni és így történt, hogy a rödlit a nyolc méteres mély árokba szaladt bele, amely be volt fagyva s a magas ivben lerepülő asszony a kemény jégen összeesett a fejét.

Telefonon érdeklődtünk az Erzsébet-kórházban a sulyosan sérült Benedek Eszter állapotáról, ahol azt a választ kaptuk, hogy jobbak törés és belső zúzódása van, de nem életveszélyes, állapota sulyos.

1908—1918—1928

Beszédes számok az egyke pusztításáról Miskolc városában, a népesség csökkenéséről a házasságkötések abromis eltolódásáról

Statistikát állítottunk össze az utolsó husz évről. Beszédes és — szomorú statistikát. Az első, szinte megdöbbentő adat, amelyre fel kell figyelnünk az, hogy az utolsó husz évben több volt a halálozás Miskolcban, mint a születés. 1908-tól 1928-ig 30.160-an születtek és 30.419-en haltak meg városunkban. Tehát nemcsak, hogy nem szaporodik a város népessége, hanem — fogy. Hogy a lélekszám mégis növekedik a városban, az a bevándorlásnak tulajdonítandó.

Miskolc népe nem szaporodik, hanem fogy

Legszomorúbb képet az 1918-as esztendő mutat, amikor 993 születéssel 1950 halálozási eset állt szemben. Szomorú a statisztikai képe az 1928. esztendőnek is, amelyben a statisztika 2122 halálesetet állít szembe 1641 születéssel, ha ebből le is vonjuk a mintegy 600—700 hósi halotat, akiket csak most vezettek be az anyakönyvbe, arra a megállapításra kell júnunk, hogy Miskolc népessége nem szaporodik, hanem stagnál. Sőt fogy. Hogy Miskolc városa nem akarja igazolni és nem vesz részt Rákosi álmanak, a harminec millió magyarának megvalósításában. Sőt a statisztika szerint Nagy-Miskolc megvalósításához sem adja meg a

kellő alapot és keretet. Ez a statisztika pontos képe a város életének, egyre romló gazdasági viszonyainak, az egyre inkább elhatalmasodó nyomornak, mely paraszoló erővel tiltja meg a családalapítást és főképpen a sok gyermeket, bármennyire is érdeke lenne ez az államnak és a városnak egyaránt.

A tisztviselők nem házasodnak

A gazdasági viszonyoknak ez a konszolidálatlansága, a megélhetés, az existenciá-nalpiús héhézése érdekes képet kap a házasságkötések statisztikájában. 1908-ban 416, 1918-ban 461, 1928-ban 576 volt a házasságkötések száma. Így maguk a számok normális és természetes szaporodásról számolnak be, azonban néhány kiegészítő, magyarázó adat azonban megérfolja ezen illuziókat. Elsősorban feltűnően kicsiny a tisztviselők és egyéb intellektuellek házasságkötésének száma. Mir az összalakosságunk mintegy 12—14%-át teszi, a házassulók között csak 4%-kal vannak képviselve. Az ok egyszerű és kézenfekvő. A kereseti lehetőségek nehézebbekké lettek, a B-lista megdöntötte a még oly kicsiny fixum biztonságba és állandóságba vetett hitet is s akik még mindennek ellenére is hajlandók volnának magukra venni Hymen rózsálcéuit, nem

tudnak megfelelő lakáshoz jutni. Ugyan-acsak ezek az okok teszik érthetővé azt is, hogy a házassuló intellektuellek kora is eltolódott. Míg ugyanis a háboru előtt a tisztviselők közül a legnagyobb százalék huszonhat éves korban nősült, ez a korhatár most eltolódott a harminkekét-harminegyedik évre, mert korábban a mai gazdasági viszonyok mellett, nem lehet existenciát, családot alapítani.

Ujabb nem a vőlegények, hanem a menyasszonyok idősebbek

Érdekes, meglepő és abnormis jelenség az is a mai házasságkötéseknél, hogy az esetek több, mint 50%-ában a menyasszony idősebb, sőt nagyon sokszor sokkal idősebb a vőlegényénél. Válás tekintetében Miskolc a vezető városok között foglal helyet.

Az utolsó husz évben legkisebb volt a házasságkötések száma a háboru harmadik évében 1917-ben, amikor mindössze 292-en esküdtek egymásnak örök hűség. Legforgalmasabb pedig a kommunizált volt az anyakönyvezetési hivatal, aminek évében, 1919-ben 910-en kötöttek frigyet az anyakönyvezető előtt. Ez a nagy előreugrás azonban nem tekinthető fejlődésnek vagy valami nagyon biztató tünetnek, hanem egyszerűen annak tudható be, hogy a kommunizált sokkal könnyebb és gyorsabb lett mind a házasságkötés, mind a válás technikája.

Intervjukat Homar anyakönyvezetőkkel a szolgá bejelentése zavarja meg: Egy fiatal pár akar esküdni. Nacionaljuk: a férfi kubikos, 18 éves; a leány háztartásbeli 26 éves. Az egyik hűgy az iróddában felénk fordul és azt mondja:

— Látják, ilyenek a mai házasságok. Két hét múlva egész biztosan válni fognak.

Véres korcsmai szorkálás két sulyos sebesülttel

Miskolc, január 13

Szombaton éjszaka a Vörösmarty-utcaán szolgálatot teljesítő rendőrszem hangos jankijálásokra lett figyelmes. Nyomban a hang irányába sietett, ahol a Zuckerman-féle korecsnában a földön két véres ember talált. Azonnal telefonált a mentőknek, akik rövidesen megérkeztek a helyszínre és a két sulyosan sérült embert beszállították az Erzsébet-kórházba. A korecsmáros elmondása szerint az történt, hogy a két Simon testvér, István és Ferenc este 11 órakor betértek egy pár pohár borra. Ugyanakkor jött be a két Stefan testvér is, János és György, akikkel már régi haragos viszonyban voltak. Simon István valami megjegyzést tett az egyik Stefan fiúra, majd szó szót követett Stefan György felkapott egy székét és azt Simon Ferenc felé dobta. Simon István a bátyja segítségére sietett, rövid idő múlva parázs verokedés fejlődött, majd előkerült a bieska Stefan János sebéből, mélyvel Simon István és Simon Ferencet alaposan össeszurkálták. A szorkálás után a két Stefan fiu elmenekült, a rendőrségnek azonban sikerült Stefan Jánost még az éjszaka folyamán elfogni és a központi ügyeletre előllítani. Stefan Györgyöt azonban még ez ideig nem sikerült kézrekeríteni.

Az Erzsébet-kórházban érdeklődtünk a sulyosan sérült Simon testvérek állapota felől, ahol azt a választ kaptuk, hogy állapotuk nagyon sulyos, de nem életveszélyes.

585—ki. 1929. sz.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETÉS.

Miskolc thff. város a Györi-kapuban mintegy 7200 m kiskó, vagy alternatív keramit burkolásra, továbbá mintegy 2300 m termékburkolásra nyilvános versenyárgyalást hirdet.

Az ajánlat megtételéhez szükséges irlapok, továbbá a pályázati feltételek a városi mérnöki hivatalban ívenként 50 filléret megveszerehetők. Az ajánlatok ajánlatok Miskolc város Györi-kapu utburkolási munkálataira felirattal állítva szabályozottan lepecsételt borítékban f. évi január hó 24. délelőtt 10 óráig a városi íktató hivatalba adandók le, a postán feladott ajánlatok is a jelzett időpontig kell beérkezniük.

Az ajánlatok f. évi január 24-én délelőtt fél 11 órákor fognak felbontani, mely éjjelén ajánlattevők, vagy megbízottak jelen lehetnek. Egyéb feltételek, mint bánatpénz letétel, költségekben maradás stb., a kiírási művelőt ki-gesztítő részét képező pályázati feltételek közt történi intézkedés.

Miskolc, 1929 január hó 5.

dr. Hódobay Sándor polgármester.

A halál szerelmesei

Hatvankilenc öngyilkosság történt az elmúlt évben Miskolcon — Miért lesznek az emberek öngyilkosok?

Miskolc, jan. 13.

A háború utáni évek szomorú statisztikája az életuntaknak. A borzalmas háború lezajlása után mondhatni divat lett az öngyilkosság. Az összeresült idegek, a rossz gazdasági viszonyok kergették az emberek legtöbbször az öngyilkosságra. Miskolcon a háború óta több, mint hétszáz öngyilkosság történt. Az elmúlt esztendőben pl. 69 öngyilkossági esetet jelentettek be a miskolci rendőrség. 69-szer vonultak ki a mentők és részesítették első segélyben az életuntakat. A 69 eset közül 30 halálos kimenetelű volt, tehát közel 50 százaléka.

Legtöbbször a nevé nem került a nyilvánosságra elő, mert mikor kissé magukhoz tértek, szégyelltek azt, hogy öngyilkosok lettek, sirva, könnyözőg kérték a rendőrszolgálatot, hogy ne hozza esztük nyilvánosságra. De azért nevéik csak ott maradt abban a rendőri nyilatvánrtásban, amelyben most lapoztatunk és statisztikáit állítunk össze arról, hogy Miskolcon az emberek miért akartak megválni az élettől, miért keresték a halált.

Szomorú dolgok ezek. Egyik lapot úgy, mint a másikon csak ezt olvastunk: *nyomor, szerelm*. Tehát azt már megállapíthatjuk, hogy a legtöbb ember a szerelm és a nyomor miatt lett öngyilkos. Vannak ezek közt igen-igen sajátos történetek, akiknek számára csak egy megoldás volt: a halál. Itt van pl. egy fiatalember esete, akinek a nevé nem akarjuk megírni, mert valamikor jobb napokat látott. Gimnáziumi érettségiját a szerében, több idegen nyelv tudásával nem bírta elhelyezkedni. Volt horvá, kubikos, napászos, riklancs, de ezeket az állásokat is elvesztette, négy napig éhezett, koplalt, végül megelégelte a sok szenvedést, begrözt a Sajóba. Holttestére úgy akadnak rá a rászok.

Több lapoztatunk ebben a szomorú könyvben. Azt kell látnunk, hogy az emberek memyre meggondolatlanok, milyen eskélyességükért akarják maguktól az életet eldobni. Ilyen egy fiatal családfelety esete, aki azért vett mérgepohtart a kezébe, mert szolgáltatónője megtalálta napóját és elővasta szerelmi följegyzését. Nagyon szégyelte magát. Marófogot ivott, két nap múlva meghalt.

Ugyanek egy fiatal leánnyal történt. Ment az utcán, egy fiatalember szemébe jött vele és szemtellenül rúszott. Erre ő kinyújtotta a nyelvét, a fiatalember goromba megjegyzést tett rá. Ez annyira fölzúgatta, hogy berobant a legközelebbi gyógyszerüzbe és 12 gr. aspirint vett, mellyel még az utcán megmérgezte magát. Mikor a kórházban magához tért, sirva kérte az orvosokat és a rendőrszolgálatot, ne hozzák az esetet nyilvánosságra.

Legtöbb eset oka azonban az, hogy *halálották a lakásból, nem kapott lakást, gazdájá megverte, nagyon szerelmes volt egy fiuba, gyógyíthatatlan betegség, nyomor*. Ismét egy érdekes eset. Egy fiatal asszonyka, kire a szomszédok sokat pletykáltak, férjéhez fordul segítségért, ez nem szerzett neki kello elégtételt, felakasztotta magát.

Érdekes kimitatás az is, hogy a 69 öngyilkossági eset közül 43-an mérget vettek be s így próbáltak megválni az élettől. 9-en felválták kezükön az ereket, 10-en felakasztották magukat, 4-en a vízbe ugrottak, 3-an pedig revolverrel végték életüknek.

De voltak olyanok is, akik csak ijeszteséppén követtek el öngyilkosságot, vagy pedig pillanattánylag feldekedtek el maguktól s tettük elkövetése után bizonyára nagyon megbánták azt. Nem egyszer történt, hogy a kórházi ágyon összetett kezekkel könyörögtek az orvosoknak, hogy mentsek meg őket.
Aba Sándor.

Autonomia és ellenőrzés

Vizsgálatot a város finaciális és vagyoni ügyében

Irta: Dr. Hoványi Kornél

Miskolc, január 13.

A legtöbb városi községülésen az alábbi határozati javaslatot nyújtottam be:

„Mondja ki Miskolc thjf. város törvényhatósági Bizottsága, hogy az állandó választmányának folyószámlakölésének felvetelére vonatkozó javaslatát elfogadja. Ezen intézkedéssel kapcsolatosan azonban a törvényhatósági bizottság közbeszónok találja annak hangsúlyozását is, hogy mint az autonóm élet legfőbb szerve, a város pénzügyi vonatkozású ügyében a töte megkövetendő komoly és alapos munkát teljesítményes és feladata ma gondatlan útra eszik a ny megvétheti el, ha tiszta képet nyer a város pénzügyi és vagyoni helyzetéről, nevezetesen a város kölésnéiről, a beruházások értékeiről, a vagyoni állapotáról, tehát az aktíváról és passzíváról. Ennek érdekében felkéri Miskolc thjf. város Tanácsát, hogy:

1. Sürgösen terjesszen a törvényhatósági Bizottság elé a város terhelő kölésnéiről szóló teljes és részletes kimutatást, mely magában foglalja az összes felvett és felhasználó kölésnök és más tartozások összegét, ezek forrásait, visszafizetési módjait, a kamattérlet összegét és százezerre meghatározást, a kölésnök felvételét jórészt hátrahagyó határozatok számát, a felhasználásra vonatkozó adatokat és általában minden ezzel kapcsolatos szükséges adatot.
2. Tekintettel arra, hogy a Speyer-kölesséimkből eszköztelt beruházások felülvizsgálására kiküldött bizottság eskis ezen beruházások felülvizsgálásával bizottat meg és miután ezen beruházások értéke az összes beruházások értékének alig 40%-át teszi ki, szükségesnek tartja a törvényhatósági bizottság, hogy a részben végző kölésnököt, részben a hátrahagyó bevetékei terhére eszközölt és a beruházások több mint 60%-át képező munkálatakról a rájuk fordított befektetések pontos kimitatásával végeztetésre adassék. Felkéri ezért Miskolc Város Tanácsát, hogy ezen végzéselést az összes szükséges adatok kapcsán sürgösen terjessze a törvényhatósági Bizottság, illetve egy e előbb kiküldendő bizottság elé.

Mondja ki végül a törvényhatósági Bizottság, hogy ezen elhatározásában tisztán csak az a cél vezérli, hogy egyrészt teljesen képet nyerhessen a város finaciális és vagyoni helyzetéről, másrészt, hogy a jövőben öszülő törvényhatósági Bizottság munkáját megkönnyítse.

Erre a határozati javaslatra a polgármester ur válasza az volt, hogy elfogadása felesleges, mert a zárszámadás kapcsán úgy is fel lesznek tüntetve a város vagyoni viszonyaira vonatkozó adatok, ha pedig a pénzügyi bizottság szükségének fogja látni, szó lehet a kérdés megjelölés felülvizsgálata-
Ezzel a hivatalos fölfogással szemben kénytelen vagyok rámutatni arra, hogy az elintézésnek a polgármester ur által proponált módja nem alkalmas arra, hogy az általam felvetett kérdések minden tekintetben megnyugtató megoldást nyerjenek.

Mindenekelőtt arra a tényre kell rámutatnom, hogy a pénzügyi bizottságunk tagjainak többsége részint mint fizjavadalmazású tisztviselő, részint mint igazgatósági tag, szoros érdekvizonyban van azokkal a pénzintézetekkel, amelyek a városi függő kölésnököt folyósították, az a kérdés tehát, hogy szükség van-e itt egy behatóbb vizsgálatra, a pénzügyi bizottság elhatározásától függően nem tehető, miután egy komoly vizsgálat esetén szába kerülhet esetleg az is, hogy miképen viselkedtek egyes pénzintézetek a város közönségével szemben?

Másodsor, ha úgy is találán a pénzügyi bizottság, hogy a proponált vizsgálatot meg kell tartani, akkor sem lehet egyébre hivatva, mint javaslattevére, mert pénzügyi bizottságunk az autonóm életet reprezentáló törvényhatósági bizottságunk segyf szerve csupán, amelynek jogai legfőjébb odáig terjednek, hogy amennyiben valamely finaciális kezelésben behatóbb analízist lát szükségesnek, egy a saját megnyugtatóra megbízhajta e tekintetben egyes tagjait, akiknek referációjára alapján ezután a törvényhatósági bizottságunk jelentést vagy javaslatot tehet.

A jelen esetben azonban nemcsak azért, mert a pénzügyi bizottság tagjainak többsége bizonyos távolabbi érdekeltségben áll hanem mert a felvetett kérdés nemcsak tisztán pénzügyi természetű, tekintettel arra, hogy jogi és gazdasági, sőt egyéb vonatkozásai is vannak, semmissetre sem tehető függővé a pénzügyi bizottság elhatározásától, hogy szükséges-e behatóbb vizsgálat lefolytatása egy sem.

Harmadsor, ha összes főnti aggodalmaitól el is tekintek, az esetben sem tartom szerencsésnek a polgármester ur állásfoglalását, mert ez könnyen vezethet a kérdés tisztázásának elodázásához, aminthogy

izézetem szerint erre is fog vezetni. Ennek következménye pedig az lesz, hogy a jelenlegi törvényhatósági bizottság nem fog munkásságáról tiszta képet alkothatni sem a saját maga részére, sem az új törvényhatósági törvény alapján öszülő bizottság részére, amely kénytelen lesz ezeket a kérdéseket újból napirendre tűzni, hogy egyrészt tisztán lássa a város finaciális és vagyoni helyzetét, másrészt betekintést nyerhessen az ezzel kapcsolatos egyéb kérdésekre, amelyeknek világos ismerete nélkül helyes várospolitikát nem inavugurálhat.

Az autonómia irányító legfőbb szerveinek, a törvényhatósági bizottságunk törvényeinkben gyökeredző ellenőrzési joga, az általa végzett hatósági munkának legfontosabb fundamentuma. Ez az ellenőrzési jog nem öncél, hanem eszköze a helyes közigazgatásnak, városi politikánk megfelelő irányításának. Az ellenőrzési jog szigorú és a közigazgatási élet minden területére kiterjedő gyakorlása nélkül, képtelenné válik az autonomia nagyfontosságú feladatainak betöltésére, aki tehát szükségeseknek találja az ellenőrzési jog gyakorlását, az tulajdonképen a helyes várospolitikát élvek érvényesítése ellen folytat hadjáratot, az megakadályozza a közönséget abban, hogy egyrészt a szükségleteknek, másrészt a ténylegességeknek és az adott helyzetnek megfelelő városépítő munkásságot fejtsen ki.

Hogyan folytathasson az autonomia legfőbb szerve ok gazdasági, jogi kulturális, helyes közezségügyi és szociálpolitikai tevékenységet, ha nem ismeri a saját pénz-

ügyi és vagyoni viszonyait, ha nem tudja, hogy hányadán állunk aktívánkkal és melyek azokra a passzívák, amelyek a város közönségét terhelik? Ezeknek az adatoknak birtokába a törvényhatósági bizottság csupán ellenőrzési hatóság jogának permanens gyakorlásával juthat.

Hallottam hangokat olyan irányban, hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak többsége helyeslte ugyan indítványomat, de ennek megszavazásától azért tartózkodott, nehogy állásfoglalása a tanácsal szemben a bizalmatlanság látszatát keltsse.

Valahányszor egy-egy fontosabb kérdés vagy probléma került a felszínre, ahol a bizottságunk érélyes állásfoglalása szükséges lett volna, rendszerint ez volt az érő a tanácsi állásponrt elfogadásának megokolására. De most jártunk akkor, ha minden egyes javaslatnál a bizalmi kérdést vetjük fel, hiszen ez esetben illuzoriussá válik autonóm jogaink gyakorlása. Akkor végérvényesen annak a jelenleg remélhetőleg ámeneti helyzetnek kell bekövetkeznie, hogy a tanács, amely öté törvényeink szerint csak előkészítő és foganatosító szerve autonómiánknak, fogja átvenni a városi élet terén az egyeduralmat, a törvényhatósági bizottságunk pedig az lesz a feladata, hogy chez a diktatúrához a bizalmat szállítsa.

Ne panaszkodjunk autonóm jogainknak felülről jövő esorbításá ellen, ha önmagunk nem tudjuk megvédeni autonóm jogainkat, ha homokba dugjuk a fejünket minden látnszóló „kényes” kérdésben és nem akarunk semmiről sem tudni, a bizalom szent nevében, amely bizalomra tulajdonképen a város vezetőségének nincs szüksége, mert a vezetéséget nem ez a bizalom, hanem munkásságának intenzitvása, eredményessége és föleg realitása fogja a jövőben az autonomia első vonalában konzerválni.

Miskolc-Eger egy órás autót

Csak a Dunántúli utvonalnak megépítése után kerül sor a Miskolc—Lillafüred—Eger utvonal befejezésére

Eger, január 13.

Amidön a kormány elhatározta Lillafürednek világrövidvé való fejlesztését, ugyanakkor olyan tervet dolgoztatt ki, amely szerint Lillafüredtől Egerig hurok-szerű minta-autót is épített. Amely egyrészt érzelmet keltett a lillafüredi világrövidnek a gondolata, olyan osztatian és általános örömet okozott a Miskolcot Egerrel összekötő autót terve. Előszörban az autósport hívei idvözöltek hozsánval a tervet, mert a Bükkmélyén, olyan terepen vezetne az út, ahol a gyalogos és szekérfogalom majdnem semmi, azonfelül nyílegyenes utvonalak, merez kanyarok, váltakozó lejtők, vadregényes sziklatörök, erdőrengetegek, kitünő fedanyag egyenesen ideális versenypályává tennek a 60 kilométer tervezett utvonalat.

Az utépítés két évvel ezelőt kezdődött meg Mikóltól kezdve és keresztülhaladva Újvidgyörön, Diósgyörön, Hámor felett Lillafüreden, ma már körülbelül 8—10 kilométerre kiépítve Répásutához közel abbanmaradt. Részös híresztelések jelennek meg, amely szerint már csak egy rövid rész fog kiépülni, azután abbanmarad a nagyszabású terv. Egv híradások szerint az eddig megépített út az annak fentartása sokkal többlet emésztett fel, mint annemlyi előirányoztatott az egész Eger-Miskolci utvonalra. Lehet, hogy így is van, mert egyrészt a már megépített utvonal sokhelyütt megrongálódott, egyes helyeken pedig a fedanyag nem vált be, úgy hogy az út tekintélyes szakaszain pótlásokat kellett eszközölni. Másrészt pedig az utépítés előkészítése, annak lefektetése során tényleg sok váratlan, technikailag és pénzügyileg egyaránt előre nem látott nehézségek állottak elő.

Miskolc és Borsodmegye állásfoglalása

Amint tudjuk, Borsodmegye közigazgatási bizottsága határozottan kívánja a Miskolc—Eger közötti utvonal kiépítését, mely a vármegye egyik legfontosabb utvonalá lenne. Természetes, hogy a vármegye ezen állásfoglalása inkább erkölcsi sulyjal bír, mert egyrészt a megépítendő utvonal állami út lenne, másrészt mert a vármegye mostani helyzetében semmiféle anyagi hozzájárulással nem képes az utépítést támogatni.

Miskolc városa már ezzel szemben mai nehéz anyagi viszonyai közepette igen tekintélyes összeget: 80.000 pengót ajánlott meg az utépítés költségére. Miskolcra sok előnyt jelentene természetesen az Egerrel való összeköttetés. Nemcsak azért, mert a Bükkmélyen rejő rengeteg és feltáratlan természeti kincs természetes piaca Miskolc lenne, hanem mert újabb termelési, vállalkozási lehetőségek nyílnak az itteni kereskedelmi és ipari tökérelekedéseknek, amelyekről jó utvonal nélkül eddig szó sem lehetett.

Hevesvármegye és Eger álláspontja

Talán még nagyobb fontossággal bír Egerre és Hevesvármegyre az Eger—Miskolci utvonal kiépítése. Eger városa az évtizedekkel ezelőt folytatott végzetes vasutépítési politika miatt nehezen megközelíthető szárnyonval félreeső végpontja lett, távol a főforgalmi utvonalától. Emiatt ipara, kereskedelme annyira visszatej-lődött, hogy a város minden viszonylatban stagnált, sőt láthatóan visszaesett. Csodás, életellen vidéki városkivá süllyedt, amelyből csak az utolsó években kezd kiemelkedni: Új, fiatal erők állottak a város élére, akik megéreztek küzdelemmel győzedelmes évtizedek mulasztását, hibát évek alatt helyrehozni. Ez pedig nehéz dolgot, mert az eleven és folyton fejlődő ipar és kereskedelem nélküli város bevételi lehetőségei, teherbírása nem képes lépett tartani a bator és sokoldalú tervekkel. Amellett a trianon határ oly közel húzódik Egerhez és oly nagy vidékét elvette, hogy más torjeszkedési lehetősége nem lehet, mint Miskolc felé a Bükkmély át. Természetes, hogy ez eskis kitünő utvonalal és jól megszervezett közlekedési lehetőségek segítségével oldható meg.

Ismerni akartuk a hevesmegyei és egri intző körök véleményét e dologban, azért munkatársunk felkereste Hevesmegye és Eger közigazgatásának vezetőseit.

A hevesi főispán, alispán, és főjegyző leellenült épen vidéken tartózkodtak, ezért munkatársunk felkereste Dutka Pál egy prelatús-kanonokot, a vármegyei köz-élet egyik vezérémet, aki a következőket mondta:

— Mindenesetre szükségesnek tartom

Póthírdetmény

A sajlódi Sajtó-hidnak próbatérhelésével kapcsolatban a forgalom f. hó 15-én és 16-án a hidon el lesz zárva.

M. Kir. Államépítészeti Hivatal

Erzsébet Királyné Szálló

Budapest, IV., Egyetem-utca 5.
(A Belváros központjában).

60 éve a fővárosi és vidéki ur közeposztály találkozó helye. — 100 modern, kényelmes szoba. — Az étteremben és kávéházban ciganymozs. — Az Erzsébet-pince a főváros legjobb sörözője. — Polgári árak. Szabó Imre vendégéjs.

az Eger—Miskolci utvonali megépítését és küzdök is érte minden eszközzel. Tudom, hogy az állam óriási áldozatokat hozott az utért, s most már várnia, hogy a helyi érdekeltségek is hozzáanálódjanak. Sajnos, a megyének erre semmiféle anyagi eszköz nem áll rendelkezésére, Egernek is igen súlyosak az anyagi viszonyai. Azonban az ut megépítése nem pusztán egri helyi érdek, az országos érdek és kell is, hogy mint ilyet fogja fel az állam a költségek szempontjából is.

Munkatársunk ezután felkereste Trak Gézárt, a fűrerdhatatlan ágitátsón egri polgármestert, aki roppant elfoglaltsága közepette is szíves készséggel állott rendelkezésünkre. A polgármester ur a következőképpen nyilatkozott:

A városnak most évtizedes mulatsókat kell helyrehozni és pótolnia, amik a végsohók kimerítik anyagi erőit. Elsősorban a világitás kérdése, az utak, a Korona-Szálló építése, a Színházkérdés mind égető kérdések, amik csak újabb és nagyobb súlyos terhek vállalása árán oldhatók meg. Így aligha tudunk gondolni arra, hogy az Eger—Miskolci utépítéshez is bármivel hozzájáruljunk.

Padig ennek az utnak meg kell épülni feltétlenül.

Nem szeretnénk még egyszer egy olyan lehetőséget elmulasztani, mint évtizedekkel ezelőtt a Hatvan—Miskolci vasutvonal építésénél történt, hogy Eger újra elzárassék a gazdasági vérkeringéstől. Igenis meg kell építeni az Eger—Miskolc közötti bükki utvonalt, ezt minden erőmmel és befolyással munkálom és állandóan napirenden tartom.

Tud arról polgármester ur, hogy beszúntitotta a bükki utvonali építését Répáshután túl, illetve hogy nem szándékozik a kormány Egerre átvezetni az utat?

Igen, hallottam róla, sőt rögtön akcióba is léptem illetékes helyen. Azt a megnyugtató választ kaptam, hogy a tervet nem ejtették el, hanem egyelőre a téli hideg, másrészt bizonyos dunántúli fűutvonalk sűrűsége miatt csak eltolódott a Lillafüred—egri utvonalszét tovább-építése.

Egyébként Egerre feltétlenül üdvöské, sőt életkérdésnek tartom a Miskolc—Eger közti közvetlen utvonali létesítést. A két város anyagi érzelmi és anyagi szál fűt össze, hogy mindkét város fejlődésére felvidékon fog hatni.

És gondolt-e már polgármester ur, hogy milyenek lennének a közlekedési lehetőségek?

Igen, foglalkozom állandóan a gondolatokkal. Azt hiszem, hogy a mintegy 50 kilométeres kitűnő uton sűrű autóbűszjárattal 1 órával utal meg lehetne oldani és intenzív közlekedést lehetne létesíteni. Részletesen annak idején fogunk erre mindkét városra előnyös megoldást keresni.

Elrendelte a törvényszék a csalással és sikkasztással vádolt Becht Ernő volt edelényi forgalmi adóhivataliönök szabadlábra helyezését

A vádolt ártatlannak mondja magát a szombati főtárgyaláson — Egy tanu meg nem jelenése miatt elnapolták a főtárgyalást — A Tábla döntéséig fogva marad Becht Ernő

Miskolc, jan. 13.

Nemcsak Edelényben hanem az egész megyében mindenki ismerte Becht Ernő volt szikszói forgalmi adóhivataliönököt. Ért-hető feltűnést keltett tehát egy szép napon az a hír, hogy Becht elűnt Szikszóról. Az eltűnés a felettes hatóságok előtt is igen gyanús volt, hivatalvizsgálatot tartottak, ekkor különböző visszaéléseknek jöttek nyomára, melyeket Becht követett el.

Hogy történtek a visszaélések?

Becht Ernő mint a szikszói forgalmi adóhivataliönöké 1926. év május havában Edelényben a mérsáros és hentesiparosok által levágtott és kímérsére került állatok után befolyt forgalmi adót 2.350.000 K-át, ugyanezen Edelényben az Edelényi Községbányá Rt.-nél fuvarozást eszközölő fuvarosok forgalmi adóját 796.000 K-át, a helyi piaci árásoktól forgalmi adó címén befolyt 850.000 K-át, Veztin András malomtáladójánál 951.000 K-át, Coburg hercegi uradalomtól 930.000 K-át és mikolci szintén forgalmi adó címén kisebb nagyobb összeget vett fel. Ezen összegekkel azonban nem számolt el, hanem saját elájára fordította, míaltal a kincsért 14.467.000 K-ával károsította meg.

Egy kis pénzre volna szükségem

Edelényben egy hivatalos kiszállás alkalmával Becht Ernő megjelent Menyhárt Dezsőnél, Glastein Hermannál és Özv. Rosenberg Abrahamnál. Előzőleg vizsgálatot tartott, majd kijelentette, hogy neki pénzre volna szüksége, természetesen csak kölcsön. Igérte, hogy rövidesen vissza fogja fizetni. A megérült falusias sző nélküli adtak kisebb-nagyobb kölcsönöket Bechtnek, mely összegekről hivatalos nyugtát állított ki. Azonban ígérete dacára ezen összegeket nem tudta visszafizetni. Hogy a fizetési kötelezettségeitől megszabaduljon, megszökött Szikszóra. A mikolci kir. ügyesség körözövelést bocsajított ki Becht Ernő ellen a nyomozás azonban megállapította, hogy Becht külföldre szökött. Hosszabb ideig bujkált Jugoszláviában és Ausztriában, de pontos személyleírás alapján a múlt év szeptemberében Ausztriában sikerült elfogni s diplomáciai uton kérték a kiadatását és hazaszállították a mikolci ügyészségi fogházba.

Nem érzem magam bűnösnek

Szombaton tárgyalta ezt az ügyet a mikolci kir. törvényszék Dolnay-tanácsa. Szuronyos fogházról vezette elő a főtárgyalásra Becht Ernőt. Megtörtén, sapdátan ül a fogházor mellett. Erősen meglátszanak rajta a vizsgálati fogság nyomai.

A vádat dr. Schindler Dezső látja el. Zahorszky Gyula törvényszéki bíró, elnök kérésére előadja a vádolt, hogy 38 éves, nős, evangélikus vallásu, büntetve nem volt, állagától fölfüggesztett forgalmi adóhivatali önök.

— Nem érzem magam bűnösnek — adja elő védekezését Becht. — Elismerem ugyan, hogy 9.000.000 K-val nem tudtam elszámolni, de ezt az összeget nem a saját céljaimra fordítottam, hanem részben elvezettem, részben pedig hivatalos utaim alkalmával merültek fel költségeim és ebből feleztem a kiadásokat. Tehát engem ezért felelőség nem terhel. A kölcsönre vonatkozólag pedig kijelentem, hogy csak egy esetben vettem azt igénybe. Egy kicsit meg voltam szorulva és Glastein Hermantól kértem 3.000.000 K-t kölcsön.

Becht kihallgatása közben az egyik szavazóbíró egy iratot nyújt át az elnöknek. Zavorszky elnök félbeszakítja a kihallgatást és a következő bejelentést teszi:

Özv. Rosenberg Abrahamnál sértett és tanu a mai főtárgyaláson súlyos betegségére való tekintettel nem tud megjelenni, amit orvosi bizonyítvánnyal igazol. Tekintettel arra, hogy az ő kihallgatása feltétlenül szükségesnek mutatkozott, fellelnek az ügyész urat, hozzájárul-e a mai főtárgyalást elnapolással.

Dr. Schindler ügyész: Magam is kérem a főtárgyalás elnapolását és egyben az összes tanu újabb való megidézését.

Az elnök néhány szót völt a szavazóbírákkal és nyomban kimondja a kir. törvényszék határozatát, mely szerint a mai főtárgyalást elnapolták.

Becht, aki védő nélkül jelent meg a főtárgyaláson, feláll a fogházor mellől és a következő kérdéssel fordul az elnökhez:

— Nagyságos Elnök ur, nagyon régen vagyok már vizsgálati fogságban mint már kijelentettem, bűnösnek nem érzem magam, de, ha mégis bűnösnek mondana ki a tek. Kir. Törvényszék, büntetésem a vizsgálati fogságig ugy sem haladhatja felül. Szíveskedjék tehát elrendelni szabadlábra helyezésemet.

Schindler dr. kir. ügyész: Én tisztelettel ellenzem, tekintettel arra, hogy a vádolt szökéssel próbált az igazságszolgáltatás alól menekülni, kérem további fogságtartását.

A bíróság hosszas tanácskozás után hirdeti ki a törvényszék határozatát, mely szerint elrendeli a vádolt azonnali szabadlábra helyezését. Dr. Schindler ügyész fellelvonást jelentett be, mire a bíróság újabb határozatot hirdet: a vádolt a tábla döntéséig fogságban marad.

A szereseni kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóságától. 6988—928 tk. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT.

Klein Emil végrehajtónak ífj. Szendrei István végrehajtást szenvedt ellen indított végrehajtási ügyben a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 40 P tökélyvelel és járulaki behajtása végett.

A szereseni kir. járásbírósg területén levő, a Szarka zala községben fekvő, s a taktaszadi 244 sz. betéti A. I. 1.—2. sorz. 346 és 347. hrsz. alatt foglalt 228 négyszögöl lakoházból és 342 négyszögöl kertből álló ingatlanból, B. 8. sorz. alatt ífj. Szendrei István (nő Láboda Mária)val illető fele rész jutalek 1300 P kikéltési árban eladrodte.

Árverést 1929 február hó 13. napján d. e. 10 órákor Taktaszada közűsg házánd fogják megtartani.

Árverés elő kellő ingatlanok a kikéltési ár felülé alacsonyabb áron nem adhatók el.

Árverési számdéköp kötelesek bántapenzúli a kikéltési ár 10 % -át közpénzben, vagy az 1881.LX. t. c. 42. §-ban meghatározott árformamul számított övadéköp értékpapírosban a kikéltőnél letenni, hogy a bántapenzúli előlege bírói letétre helyezéséről kiállított letéti elismerővny a kikéltőnél átadni és az árverési feltételekkel aláírni (1881.LX. t. c. 147., 150., 170. §.; 1909.XI. t. c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanról a kikéltési árul magasabb ígéretet tett, ha többet ígéri senki sem akar, köteles nyomban a kikéltési ár számlaká szerint megállapított bántapenzú az általa ígért ár ugyanannyi százalékiáig kiegszítteni. (1908.XLI. t. c. 25. §.).

Szeres, 1928 november 24. Makó Béla s. k. kir. járásbíró.

Az edelényi kir. járásbírósg, mint kvi hatóság. 4501—tk. 1928. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT.

Szarka Istvánó sz. H. Varga Klára végrehajtónak, Szarka István végrehajtást szenvedt ellen végrehajtási ügyben a kvi hatóság a végrehajtási árverést 287 P 60 f. tökélyvelel és járulaki behajtása végett az edelényi kir. járásbírósg területén levő, Dismóshorvát községben fekvő s a disznóshorvati 354 sz. betéti A. 1. 2. sorz. 1033 négyszögölű urbíri birtoknak, a disznóshorvati 369 sz. betéti A. I. 1.—17. II. 1.—2. III. 1.—10. IV. 1.—3. V. 1.—2. VI. 1.—2. I. sorz. urbíri birtoknak, a disznóshorvati 361 sz. betéti A. 1. sorz. 182—4 hrsz. 88—b. ösz. bőséköpök Szarka István (kn. Varga H. Klára) nevéül el. részére a végrehaj. törv. 155. §. végpontja értelmében együttesen 770 P 72 f. kikéltési árban.

Árverést 1929. év. március hó 11-ik napján d. e. 10 órákor Dismóshorvát közűsg házánd fogják megtartani.

Árverés elő kellő ingatlan a kikéltési ár kátharmadánál alacsonyabb áron nem adható el. Az árverési számdéköp kötelesek bántapenzúli a kikéltési ár 10 % -át közpénzben, vagy az 1881.LX. t. c. 42. §-ban meghatározott árformamul számított övadéköp értékpapírosban a kikéltőnél letenni, hogy a bántapenzúli előlege bírói letétre helyezéséről kiállított letéti elismerővny a kikéltőnél átadni és az árverési feltételekkel aláírni (1881.LX. t. c. 147., 150., 170. §.; 1909.XI. t. c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanról a kikéltési árul magasabb ígéretet tett, ha többet ígéri senki sem akar, köteles nyomban a kikéltési ár számlaká szerint megállapított bántapenzú az általa ígért ár ugyanannyi százalékiáig kiegszítteni. (1908.XLI. t. c. 25. §.).

Edelény, 1928 szeptember 22. Karcsits s. k. kir. jebnök.

Üres a ház

— A Felsőmagyarországi Hirlap eredeti tárcája — Írta: Serédl Jenő

Járom a szobákat. Keresek lakikat. Öt, életem párját, a világon legdrágábbamat, aki egy életet át, harminchat évi együtt-életünk alatt, soha egy percre sem szomorított meg, csak most, hogy örökre elhagyott. Nézek ide, nézek oda, arra gondolok, hogy ha nem is látom, talán csak elment valahova, de visszajön, itt lesz mellettem ismét s élünk tovább egymásért, — egymásnak.

Mert igazán nem törődünk a világgal. Néztük, láttuk az embereket, hibákkal, erényekkel, becsültük a jókat, sajnálkoztunk a gyöngéken, de nem itélünk el senkit, éltünk békésen, boldogan magunknak, gyermekeinkért. Végeztük a dolgainkat, nem ilhettünk egymás mellett, nem simogathatunk meg az arcát, kezét, nem láthatunk többé soha.

Nem tudom elhinni, hogy mindennek vége, nincs itt, nem jön soha többé vissza, nem ilhettünk egymás mellett, nem simogathatunk meg az arcát, kezét, nem láthatunk többé soha.

Megyek a szobába, nézek ki az ablakon, várom, hogy nyíljék az ajtó s jön szellemen, csendesen, amint szokott. Hiába... Emberek jönnek, fiatalok, öregek, ismerősök, idegenek, csak ő nem, akit várok, keresek. Tehát mégis igaz: elment, elvitték gyászkosin, betették a sirba, a kiáoszt hideg földre s ott van egyedül, némán. már semmit nem érzve.

Lehetetlen, nem tudom elhinni! Milyen szép, boldog volt a mi életünk! Olyan, milyen talán nagyon keveseké a földön.

Hát igen; voltak komor napok is. Amikor — Isten tudja miért — egy-egy szavól megbántottam, de ő csak hallgatott, semmit sem felelt, csak elborult szép szelid barna szemeknél pillantása s én, én dühös voltam magamra, hogy kiejtettem azokat a szavakat. S úgy szerettem volna, ha visszafelül, összeszéd, mint megéredem. Soha nem tette. Még a leánykáihoz so volt soha egy bántó szava. Nem haragudott senkire, nem bántott meg soha senkit, csak túrta, ha őt megbántották. Nem voltak kívánságai, meglegedett mindennel, örült az életnek, boldog volt, hogy szerethette az ő családját.

Csak néha-néha sötétedett el a szeme, mikor az elszakadt messze falura gondolt, hol életük delén tették sirba drága jó szüleit. S ilyenkor mondta sóhajtva:

— De jó volna hazamenni s megsimogatni édes apám, édes anyám sírját.

— Hi a mamám! — mondta lázasan a betegségében is. S mikor megsimogatva az arcát, könnyeimet visszafogva esdesen esittottam, hogy milyen jó, hogy itt együtt vagyunk, boldogan, megnyugodva felelte:

— Bizony jó!

S én biztattam az elkövetkező szép napokkal. Amikor vége lesz ennek a rettenetes betegségnek, amikor elmulik a láze, visszakapja az erejét, egészségét, s megyünk mindnyájan oda, ahová vágyik, a csendes

faluskába, meglátogatni a rokonokat, ismerősöket, a jó embereket, akik mindig olyan nagyon szerették s akiket nem tudott soha elfelejteni.

Ilyenkor nagyon boldog volt, megsimogatta, megszorította halásan a kezemet, halvány arcán kigyult az öröm lángja. S én, én, zúgó aggyal, zakatoló szívvel gondoltam arra, hogy soha nem valósulhat el öröme, nem tudunk, nem lehet a betegségeim segíteni.

És elkövetkezett a rettenetes este. Reggel még sokszor megcsókolva bucsuztam el tőle, hogy hivatásomnak eleget téve egy közeli faluba menjek betegimhez, reggel még kérte, hogy siessek melöbb haza s mikor visszatértem már nem tudta megfogni a kezemet, meredtem nézett a szemembe, láttam, tudtam, hogy itt van az örök elmúlás órája.

Isteneim, tudjuk, hogy mindenkinek meg kell halni, de ugy kellene történni, hogy akik igazán szeretik egymást, azoknak szíve egyszerre szájuké meg dobogni!...

Nem adtnak ki, nem küldtünk senkinek gyászlapokat, csak gyászjelentésben tudtuk meg, hogy elvezették életünk örömet, legdrágább kincsünket. És láttuk milyen kisesnyesek az emberek. Azt hitték, hogy mellözés érte őket, nem kaptak gyászlapot, emélfogva nem vettek tudomást az esetről, hidegen köszöntve haladtak el mellettünk, mintha mi sem történt volna. Az igazak, jók annál melegebben vettek részt gyászunkban. S most láttuk, kiknek van érző szívük. Sokan, egészen idegenek sirtak ve-

lünk...

Járom a szobákat... Minden zug, minden butorlarab róla beszél. Mondják, kérdeszik, van-e még sok ilyen asszony, ilyen feleség, ilyen anya a világon?!... Akinek arcát soha nem érintette a pudeser panasza, akinek illatszere az egyszerű házi szappan volt, akinek akkor volt öröme, ha az ura vett új kalapot s aki csak a család-járát, a leánykaiért élt? S akinek az volt a legnagyobb szórakozása, ha jóismerseivel, a jó emberekkel elbűszgöthetett...

Nyitogatom az ajtókat... kereseim... mindig kereseim... várom... Nincs itt... nem jön... üres a ház, melynek ő volt a lelke... napsugara... éltetője... És összeborzongva gondolok arra, hogy ott fekszik már a hideg sirban, ho borítja a földet s körülötte némán sorakoznak halott társai, örök szomorúságot hagyva maguk után.

Járom a szobákat... S megállok areképe előtt... Némza barna szemét, jófogos arcát... Mintha hallanám a szavait: — Ne szomorodj édes uram, nyugodj meg!... Boasés meg... No haragudj meg! a halállommal fájdalmat okoztam nektek... Akkor leszek itt is boldog, ha tudom, hogy nem sirtok utánam, megvizsgáltok, keaegástól lesz ismét hangos a házuk!...

Az édesnek, drágának a sirban is fáj, ha mi szomorunk vagyunk! Nézem az areképt az üressé vált házbán... Sirok, mindig keservesen sirok!...

— Dolinay tanácselnök beteg. A miskolci kir. törvényszék egyik kiváló tanácselnöke, Dolinay Mihály napok óta gyengékedik, úgy, hogy hivatalába sem tud feljárni. Helyettese Zahorszky Gyula törvényszéki bíró.

— Illaffüredi építkezések vezetőjének kitüntetése. Schlosser István főosztályvezetőt a Kormányzó miniszteri tanácsosa nevezte ki. A kinevezés egy négy évtizedes értékes pályamunkáért jelent. Schlosser István nyugalmas nemesak a hatalmas illaffüredi építkezés keménykedő energiák vezetője, hanem az ő nevéhez fűződik a régi Nagymagyarország több hasonló nagyszabású kinstári fűrdőtelepének létesítése: így a fenyőháza thurzófűrdője. Schlosser István már leszolgálta a kötelező idejét, de nehezen pótolható értékes munkaerőjét a kormány már harmadszorra tartotta vissza szolgálatában.

— Halálhíres. Sátoraljaújhegyen pénteken délután 76 éves korában meghalt Hönsech Dezső ny. műszaki főtanácsos. Az elhunytban Diószeghy János ny. miniszteri tanácsos, a belügyminisztérium közrendészeti osztályának volt vezetője apósát gyászolja.

— Magára rántotta a forró vizes dézsát egy három éves kisfián és meghalt. A Bükkerányosi esendőrsős jelentette a miskolci ügyészségnek, hogy Székely Bálint, 3 éves Margit nevű leánya vasárnap este 9 órakor, míg édesanyja kenyert sütött, a sütőkezembe padkjára felmászott és a padka mellett levő takaréküzhelyről egy négyliteres, forró vizet telt edényt magára rántott. Szülői segítségbe nem zavart, melyek következtében egy óra múlva kiszáradt. A esendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy a gyermek haláláért terhel-e valakit felelősség.

— A miskolci izr. Nőegylet teadéltánja. A miskolci izr. Nőegylet vasárnap délután, az ujonnan átalakított Koronaszálló „Lőcsői termében” impozáns keret között és jól sikerült rendezésben tartotta meg a már minden héten megismétlődő jótékonytevé teadéltánját. A kiválóan jól sikerült teadéltán rendezésében fáradságtalan munkálkodásukért és buzgalomukat külön dícséret illeti dr. Szabó Árminné társelnököt, Munk Pálné társelnököt és Klein Lajosné vizgalmi bizottsági elnököt. A megjelent hölgyek névsora a következők: Schwartz Gusztávné, Majler Miklósné, Pollák Teri (Ara), Klein Líli, Majler Ica, dr. Róth Józsefné, dr. Gotthilf Józsefné, Kőszeghy Anna, Feldmann Mórné, Rottmann Magda, dr. Szeghő Ferenecné, Feldmann Magda, Fodor Kató, dr. Wallmer Bernátné, Wenetner Böske, Varga Gyuláné, Zeizler Ius, Vallner Böske, Püredi Imréné, Fazekas Miklósné, Fazekas Dezsőné, Berkovics Józsefné, Löwinger Dezsőné, Gedeon Lilly, Wertheimer Sándorné, Fenyves Henrikné, Rosenberg Mórné, dr. Kovács Józsefné, özv. Fodor Jenőné, dr. Liechtenstein Izidorné, Böhm Ilonka, Steinleit Zsigmondné, Székely Aladárné, dr. Kolozs Mihályné és Krausz Simonné.

— Ötvenezer dollárba kerül egy amerikai orvosnak a dohányszás. Az Egyesült Államok Denver városában Blamphard földművelési megoperálta a 23 éves Harry Winston-t, a város egyik legkedveltebb színészét. Az operáció után néhány nappal a fiatal hőserelmes súlyos beteg lett. A Röntgen felvételt azt állapította meg, hogy az operáló orvos a beteg tédeijében felejtette a kis matrózpipát. A fiatal színész, ki soha többé színpadra nem lépett, most ötvenezer dollár kártérítésre perrelt be a szenvedélyes dohányszás, aki még operáció közben se tudta joga kitenni szájából a pipát.

— Ellopták a hizott libáját. Horowitz Márton Vörösmarty-utcai lakos bejelentette a rendőrségnek, hogy vasárnap virradóra ismeretlen tettesek feltörték a kamráját s onnan 3 hizottlibát elloptak, egyet pedig megfojtva otthagyták. A rendőrség a nyomozást megindította.

* Vásáraon Matador arany térdöltőt Schwarz Somanál heti 1 pengő részletre kispénz árban. A takarékosság tagja.

— Pénzügyi áthelyezés. Tanco István esendőrsői pénzügyőri biztost a pénzügyminisztert a soproni pénzügyigazgatósági kerületbe helyezte át.

— Az adórögzítési kedvezmény kiterjesztése. Tudvalevő dolog, hogy azok a kereseti- és jövedelemadóval megrótt adózók, akiknek az adóalapja (adóalapot szolgáló tiszta jövedelme) 6000 pengő el nem ért, fél voltak mentve az utóbbi években a minden év februárjában beadandó adóbevallások közzétételéhez alól, s adójuk változatlan hagyatott, hacsak a kinstári tudomása szerint nem emelkedett lényeges mértékben az adózó jövedelme. A Hivatalos Lap legutóbbi számában most a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint 1929. évtől kezdve az adóbevallási közzétételhez alóli felmentést azokra is kiterjeszti, akiknek adóalapja (az 1928. évi kereseti és jövedelmi adója alapján vett tiszta jövedelme) 6000 pengőnél felül volt ugyan, de 10000 pengőnél nem haladt meg. Ennekövében az adóhatóságok utasították, hogy az ilyen adózóktól ne kívánjanak február hóban adóbevallást; csak abban az esetben, ha biztos adatok vannak arról, hogy az ily adózók 1928. évi jövedelmi, vagyoni viszonyai az 1927. éviékhöz képest tetemesen növekedtek. Ez esetben az illető adózók névszerint lesznek felhívandók adóbevallásra. Nagyon fontos rendelkezése az új rendelkezés, hogy ha valamelyik adózó, aki egyébként a fenti rendelkezés értelmében fél volna mentve 1929. évre adóbevallás közzétételéhez alól s így az 1929. évre az 1928. évi adójának mértéke változatlan maradna, — de amennyiben az illető adózó ezt tulajmagának találja, mert 1928. évi jövedelmi és vagyoni viszonyai az 1927. éviékhöz képest nagyon megesőkentek s a csökkentés 20%-nál is nagyobb, — úgy elegeted, ha 1929. január 31-ig új adómegeállítást kér, vallomását pedig csak februárban nyújtja be. Azelőtt tudniillik már a kérelemhez csatolni kellett vallomását.

— Kutatás közben fejtére esett a veder. Nem mindennapi baleset áldozata lett. Donovics István miskolci lakos, aki Gömörbölj községben kutatást végzett. A feltérő vizet vederrel merítették ki a kutóból. Danovicsra, aki lent a kut fenekén volt, egy vizet telt veder visszacsört és Donovicsot a fején súlyosan megsebesítette. Beszméletlen állapotban szállították be az Erzsébet-kórházba. Állapota életveszélyes, mert az ütés következtében agyrázkódást szenvedett.

— Karnevál az ujhelyi városi jégpályán. Gyönyörű. Ujhelyben még soha nem látott tájzátékát, a tájzátéket budapesti szakavatott protochikus rendező Jelmezszerény, egyes páros, gyorskorcsolyaverseny, szépség-, tréfás és gyermekverseny. Jelmezs diszfelvonulás. A karnevál kezdetét kilőtt rakéta jelzi. A jégpályán gyönyörűen díszítve. A buffeten Bujdosó eukrászda. 25 tagu fúvószenekar. A mult évi torlódás elkerülése végett a jegyeket január 19—20-án a Közvetiek üzletében árusítjuk. A jelmezséket külön is felhívjuk, hogy a jegyeket előre váltásuk meg a pályán legkésőbb fél 4 órára jelenjenek meg, különben a felvonuláslól lemaradnak. Jegyek árai: felnőtteknek 1.50 P, diákoknak 1 P, bérlelőknek 50% kedvezmény, látogatójegy felnőtteknek 80 fill., diákoknak 50 fillér.

— Dolgoznak a tyuktolvajok. A gróf Apponyi-utében tegnap ismeretlen tettesek Prisztás Róbert magánzó tyukketrecét feltörték s a tyukketrecet alaposan megdömsztálták, hat tyukot elvittek. A rendőrség keresi a tetteseket.

— A Felvidéki Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete Borsod-Gömör Várkerületének tisztikari gyűlése. A várkapitányság január 5-én tartotta ezévi első tisztikari táborozását, amelyen a felvidéki ifjúság teljes tisztikara részt vett. A megalakulás nehézségein átsveve jelentős lépéssel haladt a Felvidékiért harcölő eszmék kiterjesztése felé. Megalakították a testnevelési, vívó és lövész szakosztályokat. A várkerület elhatározta, hogy február 1-től kezdődőleg havi hivatást ad ki, amelyben az egyesületi híreket kívül a miskolci ifjúságot általánosan érdekítő tárcákat, tudományos dolgokat és értekezéseket fog közölni. A várkapitányság január 19-én, szombaton tartja ezévi első ülést, melynek keretén belül az új tagok fogadalmát tesznek.

* Ne essen kétségbe, ha rossz a hó vagy sárkopja. Az Amerikai Gummijavító üzem és tartósan javítja Liechtenstein-u. 16.

Művészetpártolás

A szombati 18 fokos hideg délután váratlanul kedves és kellemes meglepetést szerzett a miskolciaknak. Az Egri Műkedvelők Társasága igaz művészi lelkesedéssel és dacolva minden hideggel, eljött hozzánk és előtársították Ringelhann Bláné, az igaz költői lelki és finom tollu uriaszónya, „Agnés” című poétikus, vallásos drámáját. Váratlan és kellemes meglepetés volt ezzel kapcsolatban, hogy ugyanaz a vállalomtársaság, melynek üzleti szelleméről a Felsőmagyarországi Hírlap már többször megemlékezett, ez a vállalomtársaság és annak kitűnő agilis igazgatója most mint kedves és figyelmes házigazda, váratlan bőkezűséggel és „art pour l'art” lelkesedéssel nemcsak fogadta, szállította és megvédte a kedves egri vendégeket és ezzel párfogtala a művészetet, hanem — ami a leggyesőbb és legurítottabb pesti színházgatóknak is annyi gondot okoz — eredeti és illetes módon „váltáta” ki a színházat azzal, hogy alkalmazottjai nagy részét ide átirgálta és így megköszönről is gondoskodott, mely végigélvezte és végig taposla a kitűnő és élvezetes előadást.

Igaz és odaadó bámulatunkat csak két kellemellen emlék zavarta. Az egyik az, hogy ugyanaz a vállalomtársaság pontosan és szinte kivétel nélkül az október 6-iki díszelőadásra akarta kikapcsolni a színház villanyvilágítását, mert a színház valamelyik hátréldában volt a villanydíjakkal és csak a polgármester határozott és erőlyes fellépése mentette meg az utolsó percben a díszelőadást.

A másik zavaró momentum pedig, — igazaz volt a régi görög bölcsnek, hogy kellemesebb lenne, ha nem akarnánk minden dolgot megérteni és megmagyarázni — hogy Heves vármegye városainak és községeinek villamos ellátására pályázatot hirdettek és ennek a pályázaton ügye, ha nem is 17-én, mint először tervezték, de a legrövidebb időn belül előd és ebben a pályázatban — a Tröszt is résztvesz.

(Maccenas)

— Hétfőn a déli órákban Miskolc és Ujhely közönsége A Reggelt, Lázár Miklós briliáns lapját olvassa.

— Megeszuott a sikos járdán és lábát törte Berényi tanár. Szombaton délelőtt súlyos baleset érte Berényi Lázár ismert műsolyi polgári iskolai tanárt. A Városjárdán haladva megeszuott a sikos járdán és súlyos lábátörést szenvedett. A mentők az Erzsébet-kórházba szállították. Itt meg kell jegenyűnünk, hogy a rendőrség szigorú felhívásnak dacára a házulajdonosok nem fordítanak elég gondot a sikos járdák takarítására és ennek lett egyik áldozata a mindenki által közbeszülésnek örvendő tanár is.

— Az Országos Társadalombiztosító Intézet sátoraljaújhegyi kerületi pénztára értesíti az érdekelteket, hogy a főorvosi hivatal és az orvosi rendelőt folyó évi január 4-től Kazinczy-utca 59. szám alól (Czitó-féle házába) helyezte át. A főorvosi hivatal d. e. 8 órától d. u. 2 óráig tart hivatalos óráit, a rendelő szobában pedig továbbra is a szokot időben fogadják az orvosok a pénztári tagokat és hozzátartozóikat vagyis 9 órától 10 óráig Dr. Gaál Jenő, déli 12 órától d. u. 1 óráig Dr. Davidovics Jenő, d. u. 1 órától 2 óráig Dr. Madzsar Károly és fél 5 órától fél 6 óráig Dr. Macsotay József.

— Betörők jártak a husfústólóban. Hór János Menekült-telepi lakos husfústólóját vasárnap ismeretlen tettesek feltörték s onnan négy sonkát és két oldal szalonátt elvittek. A nyomozás megindult.

— Összeszólalkozott a katonákkal. Vasárnap este egy véres ember vánszorgott be a mentőkhoz és elsősegélyt kért. Bradics József mondta volt az összeszúrt ember, aki elmondta, hogy a Buzatéri összeszólalkozott katonákkal, akik őt megverték és megszurkálták. A mentők bekötötték Bradics sebeit és lakására szállították.

— Hibajavítás. Január 6-iki számunkban a városi közgyűlésről szóló tudósításunkba sajtóhiba csuszott. Hólványi Kornél dr. felszólalásában rámutatott arra, hogy az 1929. évi vámszedésben egy 140.000 pengős eltolódás lesz. A nyomda hibájából ez a szám úgy szerepelt, mintha a felszólaló az eltolódást 1.400.000 pengőben állapította volna meg. Ezt a nyomdai hibát ennell helyreigazítottuk.

— Mai tárcánk. Megírta a „Felsőmagyarországi Hírlap”, hogy dr. Serédi Jenő orvost, az ismert miskolci íróit, felesége elhunytával fájdalmas csapás érte. A boldog esaládi élet után beállott mérhetetlen gyászának és fájdalomnak ad könnyeket fakasztó hangot az a tárcá, melyet a gyászaborult író tollából „Úres a ház” címmel mai számunkban közlünk. Felhívjuk rá olvasóink figyelmét.

— Lezuhant aviatikus. San-Rafaeből jelentik: Heinrich Fischbach 18 éves aviatikus, aki kistípusu repülőgépen Indiába készült, San-Rafaeben lezuhant és szörnyethalt.

— Nem azonos. Készséggel regisztráljuk, hogy a „Tárján Klárka meggyilkolásának epilógusa a törvényszék” c. cikkünkben szereplő Hoch Henrikné, a ki-nek neve helyett egy helyen nyomdahibából Hoch Hermanné szedtetett — nem azonos Hoch Hermanné, Arany János-utca 38. sz. alatti lakossal.

— A forgalmadót helyben levő adózók figyelmeztetése. A miskolci forgalmadóhivatalnak 1928. év végéig minden adózó számláját le kell zárnia, s a lezárt számlákról január havában statisztikát kell készíteni. Ezt lehetetlenné teszi a közönség késedelmezése, amennyiben a bélyegelőváras kötelezett adózók igen nagy része épen a decemberi lerovást és bejelentést hanyagolta el. A forgalmadóhivatal ezton is figyelmezteti a közönséget mulasztására azzal, hogy saját érdekében is igyekezzenek a mulasztók a bélyegelővárost igazolni s bejelentésüket megtenni, mert súlyos bírságolások teszik ki magukat.

— Bélyeg cserélők közepes gyűjtőkkel. Adok Balkánt, kérek Európát és tengerentúlit. Első küldeményt kérek. Dr. Lázár Andor Bpest, IX. gr. Haller-u. 18.

461-ki 1929. sz.

HIRDETÉNY.

Miskolc thjf. város törvényhatósági bizottsága folyó évi január hó 3-án tartott rendes havi közgyűlésben

6-lygy. 1929. szám alatt határozott a 800.000 dolláros kölcsön első felvételének fedezésére függő kölcsön felvételé tárgyában.

8-lygy. 1929. szám alatt határozott a kős- és árvapencek gyűjtéséről elhelyezés tárgyában.

Értesítem a város közönséget, hogy ezen közérdekű határozatok a városi közgy. lktatódoktatásban bárki megtekintheti s elleno az 1912-18. VIII. t. c. 10. paragrafus alapján ezen hirdetének közszételének napjától számított 15 nap alatt a m. kir. belügyminiszter urhoz intézett felelősséget a polgármester hivatalban beadhatja.

Miskolc 1929. évi január hó 5.

dr. Hodobay Sándor polgármester.

14—1929 val.

HIRDETÉNY.

Miskolc thjf. város területén lakó összes etbajdonosok kötelesek az etbartársól szóló 38. gyk. 1925. sz. c. szabályrendelet 4. paragrafus értelmében a birtokukban lévő ebeket összeírni s az ebek kivételét elődélő a városi hivatalnál (Kálvin-utca 4. sz. l. emelet 13. sz. hsz.) bejelenteni úrlapon” január hó 31-ikéig bejelenteni.

A bejelentés elmulasztása bírtetését és az eb kivételét vonja maga után.

Miskolc, 1929. január 2.

dr. Fekete László tk. tanácsnok.

A tokaji kir. járásbírság, mint telekkönyvi hatóság.

Tk. 4212—1928. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY-IVONAT.

Braun Mór és Heller Lajos végrehajlatoknak Kuznik Istvánné Fasztrab Terézia végrehajlatát szenvedő ellen irított végrehajlati ügyben a telekkönyvi hatóság a végrehajlati árverést 232 P. 40 Ft. tökélovetés és járuléki behajtásra végett a tokaji kir. járásbírság területén védi, Bodrogkeresztúr közönségnek fekvő s a b-körzetről 33. sz. helyen A. l. 1.—2. sz. 43.640. hsz. alatt felvehető ke. hsz. udvarból álló ingatlanok 40 v P. kikülfaltási árban.

Árverést 1929. évi március hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor Bodrogkeresztúr közösg házában fogják megtartani.

Árverésre alá kerülő ingatlanok a kikülfaltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Árverésre szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikülfaltási ár 10 %-át közszpenzen, vagy az 1881-IX. t. c. 42. §-ban meghatározott árfolyamnak számított átváltóképes értékpapírokat a kikülfaltást letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírtói letéte helyezéséről kifülfaltó letéti elismervényt a kikülfaltónak átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881-IX. t. c. 147., 150., 170. §§.; 1909-XL. t. c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanról a kikülfaltási árnál magasabb ígértet tét, ha többet ígérti senki sem akar, köteles nyomban a kikülfaltási ár számlaként megállapított pánatpénzt az általa ígért összeg nagyságánál számlaképes kiegyesíteni (1908-XLI. 25. §.).

Tokaj, 1929. október 30.

Nemes s. k. jk. elnök.

A Molnár-jubileumra a Farkast újítja fel a színház

Az országászerte, sőt az egész világon folyó Molnár-ünnepségekbe a héten a miskolci Nemzeti Színház is bekapcsolódik s a Farkast újítja fel. A miskolci színház természetesen kapcsolódik bele a kiváló magyar író jubileumi ünnepésébe, mert Miskolcon szinte hagyomány, tradíció már Molnárját játszani. A Farkas Molnár Ferenc első nagy világsikerét elért darabja, mely most a Vigaszínházi reprizen felújított, felelevenítette régi nagy sikerét és hónapokon át vonzott telt házakát és jelentett meleg bensőséges színházi esteket és sokszor theatre purt, olyat, amilyet ma Pesten szinte csak Molnár-darab jelenthet. A miskolci színház prózai együttese élén Bárony Aladár, a kitűnő főrendezővel olyan csodát a reprize, ami biztos ígérete a kiengívál s annyi komoly, nagy munkával tündöklő előadásnak és a biztos, meleg nagy sikernek. S biztos ígért arra, hogy a Farkas előadása minden tekintetben méltó keretű fog szolgálni a világhírű magyar író ünnepléséhez.

A Miskolci Nemzeti Színház műsora

Hétfőn, 14-én: Eltört a hegedűm, A. bérlet.

Kedden, 15-én: Az utolsó Verebely lány, bérletszünetben.

Szerdán, 16-án: Molnár Ferenc 25 éves jubileuma. Bevezető beszéd, írta: dr. Kovács József, Miskolc város színiügyi bizottságának tagja. Elmondja: Hermann Mancsi. A Farkas, Molnár Ferenc vigjátéka 3 felv. Premier bérlet 1. sz.

Csütörtökön, 17-én, d. u. 3 órakor: Szeretlek, mozi helyarállak (40 f. — 1.60 P.) este: A farkas, B. bérlet 14. sz.

Pénteken, 18-án: Eltört a hegedűm, bérletszünetben.

Szombaton, 19-én: d. u. 3 órakor. A tábornok, mérs. helyarállak.

este: fél 8 órakor: Eltört a hegedűm, bérletszünet.

Éjjel, fél 11-kor kizárólag felnőtteknek: A hölgyek öröme, böhözát 3 felv.

A sátorlajuhelyi városi mozgó műsora:

Január 15. és 16-án kedden és szerdán *Tűz a Dnyeszter* és a *Riporterek gyönyöge* és csütörtökön, január 17-én *Szudáni pokol*, a *Balkézes ezermester*, január 19-én, szombaton és 20-án, vasárnap a *Nürnbergi mesterdalnok*, amely az ifjúság örök diadalá hirdeti, mesteri játék és szenális játék.

1406—1928. vh. sz.

ARVERESI HIRDETMÉNY

500 pengő tőke, ennek 1928. évi augusztus 22-ik napjától járó 10 százalékos kamata és eddig összesen 94 pengő 40 fillér perköltés erejéig a sátorlajuhelyi kir. járásbírósg Pk. 7893—928. sz. végzése folytán a végrehajtását szünetelő 1928. október 27-én bíróság felogát' és 1076 pengőre becsült ingóságokra az árverést — azon foglaltat' követelése erejéig is, akik törvényes zálogot nyertek — elrendelő, annak Hallgatóján, az udósok lakásán leendő megtartására 1929. január 16. napjának d. e. fél 7 óráját tűzöm ki, amikor a foglalás alatt lévő bitörök, lovak a legtovább ígérőnek közzéírásfelet mellett, szükség esetén becsőron alá is, el fognak adni.

Amennyiben a követelése időközben részletes teljesített, a fizetést összeg a követelésbe be lesz számva.

Az árverési vég a vételáron felül köteles fizetni a vételi illetéket és forgalmi adót is.

Sátorlajuhelyi, 1928. december 27.

Kir. járásbírósgói végrehajtó.

Bélyegzők
24 óra alatt készülnék!
Pecsétnyomók, zománctáblák, számozógépek, keletbélgyözk
Berger Bernát
Miskolc, Lichtenstein-
(Király-)u. 22. Tel. 961

A fiatalok hatalmas előretörése a MAK országos kardvívó versenyén

III. Gerevich Aladár lett Miskolc város 1929. évi kardvívó bajnoka

Miskolc, január 13

Az országos kard, mely oly győzelmesen verekedett és vívott esataikat évszázadokon át s amely most a legutóbbi olimpián is annyi hírt és dicsőséget szerzett a magyar névnek, ez a kemény, büszke magyar kard villogott meg vasárnap itt Miskolcon a fiatalok kezében. Azoknak a fiataloknak a kezében, akik most esillegő tudásukkal, fáradhatatlan munkabírással és a vívósport lelkes, rajongó szeretetével megmutatták, beigazolták, hogy méltó utódai űk a győzelmes ösöknök és az olimpiaszíner világbajnokoknak és hogy elhivatott forogtató a magyar kardnak, igaz őrzői a magyar kardvívás hagyományainak. A verseny minden tekintetben sokat nyújtott és kiemelkedő eseménye volt a téli sportszezonnak s igazolása annak, hogy Miskolcon komoly és egyre fejlődő vívóélet van, különösen azóta, mióta Gerevich Aladár, a kiváló vívómester bekapcsolódott a MAK-ba s ott páratlan agilitásával és hozzájárásával, máris olyan fejlett vívósportot teremtett, mely mint a fejlődés eddigi ivelése mutatja a miskolci vívóklub-élet többéves születése majd tengődése ellenére is rövidesen a legelső lesz, a vidéken. Gerevich mester tudását dicséri ifj. Gerevich Aladár sikere is, aki csak néhány hónappal ezelőtt került fel Miskolcra Pestre a MAC-hoz és most első lett a vasárnap országos kardvívó versenyén.

As előmérkőzés.

Reggel 9 órakor kezdődtek meg a selejtező mérkőzések, melyek eldőntették, hogy kik azok, aki délután majd sikeres szálnak, hogy megvívjanak Miskolc város 1929. évi bajnokságáért. A szokatlan korai idő ellenére is szépszámú érdeklődő jelent meg és kísérté figyelemmel a küzdelmeket.

A versenyzők négy csoportba voltak osztva. Az első csoportban Dunay, Hatz, vítez Nagy, Győry és Csizsár, a másodikban ifj. Gerevich, Idrányi, Reiner és Cinter, a harmadikban Rajcsányi, Fialo, Feigl és Fay, a negyedik csoportban pedig Gőnczy, Kalniczky és Fábán Miklós indultak. Gyors egymásutánban zajlottak le az egyes asszók. Lenülletes, összecsa-

pások követték egymást, úgy, hogy ténél és izgalmas küzdelem sora volt már a dél-lótti mérkőzés is. Nem hiányzott a meglepetés sem.

Az 3/5-ös zsűri döntései szerint az első csoportból Dunay, Hatz, és Nagy, a másodikból ifj. Gerevich és Idrányi, a harmadik csoportból Rajcsányi és Feigl, a negyedik csoportból viszont Gőnczy és Kolniczky kerültek ki győztesként. Ezek jutottak be tehát a délutáni döntőbe. Általános meglepetést keltett Fialo Ferenc kiesése, akit mint titkos favoritot emlegettek.

A döntő küzdelem.

Délután öt órakor megnépesedett az ünnepi alkalomhoz méltóan földszített nagyterem. Csillag egyenruhák, komoly fekete öltönyök, dekoltált női estélyi ruhák töltötték meg a széksorokat, mintha csak theatre paré lenné. Élénk társalgás, beszélgetés hallatszik. Mindenütt az eshetősegetek tárgyalók, hogy ki lesz a győztes. Az elsősorban ott ült Lenz altábornagy, Tornay Gyula felsőházi h. tag, vítez Szabó tábornok, vámor főparancsnok Szvoboda ezredes, esendőrkerületi parancsnok, Hönig Károly ezredes, továbbá Seefranz bányafőtanácsos, vítez Szabó pénzügyigazgató, dr. Szémán gör. kat. vikárius és még számosan Miskolc város előkelőjei közül.

Pontosan öt órakor fölhangozott a verseny jegyzőjének, dr. Berényi Lászlónak a hangja és küzdelemre hívta föl az első párt. Azok a fehér plasztrom versenyzők kezükben karddal és sisakkal megjelentek, pillanatok alatt csend lett a teremben. A nagyszámú közönség szűll várakozással nézett a mérkőzések elé. És a tisztelő, üdvözlőkardvágások után megkezdődtek a küzdelmek. A zsűri nehéz szerepét dr. Gede Andor, dr. Kovács György, mint a Magyar Vívó Szövetség küldöttjei, továbbá Hollay Desző alezredes, Bogen Albert alezredes, Papp Lajos százados és Fiala Ferenc töltötték be.

Ifj. Gerevich Aladár lett a győztes.

Az izgalmas, élvezetes és érdekes asszók után ifj. Gerevich Aladár, a MAC tagja nyerte el a győzelmi babért és ezzel együtt Miskolc város 1929. évi kardvívó bajnoka

Az „Eltört a hegedűm“ az évad legnagyobb közönségsikere

zar eleganciájával.

Kompóthé könnyedén, biztosan, sokszor prózai színeszinek is becsületére való módon játszóta meg a fél néhez szerepét és énekel tisztán, esemőn, férfias-melegen.

Kiss Manyi csupa báj, kedvesség és fiatalosság volt a tizennégves fruska szerepében s illúziót keltő, mindenki elhitte neki, hogy még nem töltötte be tizennézőik életét.

Várdai Pali maga volt a taktus és a tánc. És a humor. Vítte magával az egész darabot. És diktálta a pompás új táncokat, melyek a darab főatrakciója. A „ráidőntőek“, melyek egy egész kis táncfőntőrelem.

Békéssy biztos, művészi intuícióval formált cigányprimása szétörtö a operett kereteit.

Kristóf, ügyes és eleven volt Teddy szerepében, úgyiszent Szabó Gizi Caligari grófnő és Zilahy a pincér groteszk szerepében.

S jól eső örömmel kell megemlékeznünk egy outsiderról, a kis Papp Pauláról, aki a darabban befutott, arrivált.

S befutott maga a darab is, mely olyan könnyed és eleven és annyira pretenciótlan, hogy az ember nem kíván tőle semmit s kap egy pompás, jól előtöltött, végig kagort estét, pattogó ütemi hátsorok-áruhás esárdásokat és esárdás-mezbe bujt charlestonokat, jazzt és cigánymuzsikát, operettet, bécs—budapestit, egészen új slágerokkal és régi reminiscenciákkal, vegyes felvágottal, mellyel mindenki szívesen lakik jól és amelyről senki sem rontja meg a gyomrát. Annnyira pretenciótlan és annyira könnyű, hogy az már szinte érdem. Mert a közönséget ilyen hozzáértően kiszolgálják, minden igényét, azaz igénytelenséget ilyen mesterien etalálni és ki-elégíteni ma nagyon keveseknek sikerül s a publikum bizonyára fogja is jutalmazni még néhány telt házzal. (sk.)

büszke címet. Ifj. Gerevich Aladár veretlenül került ki a küzdelemből. 8 győzelmet aratott. Nem egyszer tapsorkán jutalmazta villámgyors és pompás akcióit. Még csak 18 éves, de máris kiforrott stílusa és tudása van. Különösen a láb és a pengevezetés technikája meglepően kiféjlett és biztos. Klasszikus tornát mutatott ő a jövő olimpiójának. Megérdemelte és kiérdemelte a bajnoki címet.

A második helyre Rajcsányi László, a Wesselenyi Vívó Club tagja került 6 győzelemmel. Szintén fiatal ember. 22 éves. Gyors tempójú támadás jellemzi a munkáját. Amit megkezd, azt szép és lendületes technikával fejezi be. A vívó sport egyik legnagyobb ígérte.

Dunay Bertalan lett a harmadik. A BBTE tagja, a régi vívó gárda ismert reprezentánsa. Óriási rutinnal rendelkezik. Sok-sok verseny tapasztalatai teszik biztossá a munkáját. 52 éves, de olyan, mint egy gummbaba. Majd minden asszóját tappable jutalmazta a közönség. Hat győzelemet nyert.

A negyedik helyezett Hatz Ottó, a Tiszti Vívó Club tagja lett nagy győzelemmel, az ötödik pedig Gőnczy Lajos 4 győzelemmel.

A bajnoki tabella többi helyein így osztoztak meg a versenyzők:

Hatodik: Feigl István MAK.

Hetedik: Kalniczky Béla.

A MAK országos kardvívó versenye valóra váltott minden hozzáfűzött reményt. Az olimpiakon indulása nélkül is magas nívójú mérkőzés volt, mely sokáig emlékeztet marad. Ugy sportszemémből, mint látványosság szempontjából mindenképpen kiváló és értékeset nyújtott. És legvámilt! És a mérkőzés beigazolta, hogy a magyar kard a legjobb kezekben van létve. Hogy a fiatalok nem fogják elhomályosítani az ösők dicsőségét.

Miért nem jöttek el az olimpiákon?

Gerevich Aladár, a mester, aki most tan a legboldogabb apa egész Miskolcon, verseny végén ezeket mondotta az olimpiákonkat illetően:

— Veleményem szerint az olimpiákon nem jöttek el a versenyre, mert a nimbuszokat féltik. Semmi más okuk nem lehet és nincs is a távolmaradásra. Csúppán a meglepetésektől félnek. Ugyanis könnyen megtörténhet, hogy kénytelen lennénk esetleg a harmadik vagy 4-ik hellyel megelégedni. Ami bizony kényelmetlen lenne. Versenyen mindkét értelem meglepetés. Már pedig a mai mérkőzés azt bizonyítja, hogy a mai versenyzők meglepetést tartogatnak. Tudnak és győznek még nagy nevek ellen is.

Szepes Béla 26 méteres si-ugrása. Budapestről jelentik: Szepes Béla, a híres magyar ugró és allround sportfejtő a BBTE jubileumi siverenyényén 26 métert ugrott, ami még a si igazi hazájában, a Skandináv félsgáztelen is szenzációnszámban menő teljesítvény.

A Hungária nagy gólaránnyal győzte le Alexandria válogatottját. Alexandria-ból jelentik: A Hungária főlénys játéka után könnyedén győzött a nagy játékerőt reprezentáló és győzelem reményében küzdelembe induló Alexandria válogatott csapatot 9:0 (2:0) arányban iskolajátékkal győzte le. A magyar csapat egyiptomi turájának legbrilliansab játékát produkálta és válságosabb extáziába hozta a nagyszámú nézőközönséget. A gólokon Kulmár 3, Molnár 2, Hirzer 2, Opatá és Schneider Pepi osztoztak.

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

XXXII. ÉVF. 2. SZÁM

Szerkesztés és kiadásért felelős:

LÁNCZI ZOLTÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátorlajuhelyi, Kaczinai-utca 5. szám, telefon 10. Miskolci szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 12. szám, telefon 8—85.

Nyomatatta a Magyar Jövő Nyomdázem és Laptkiadóvállalat R.T. Miskolcon. Műszaki igazgató: ifj. Ludvig István.